

20010917

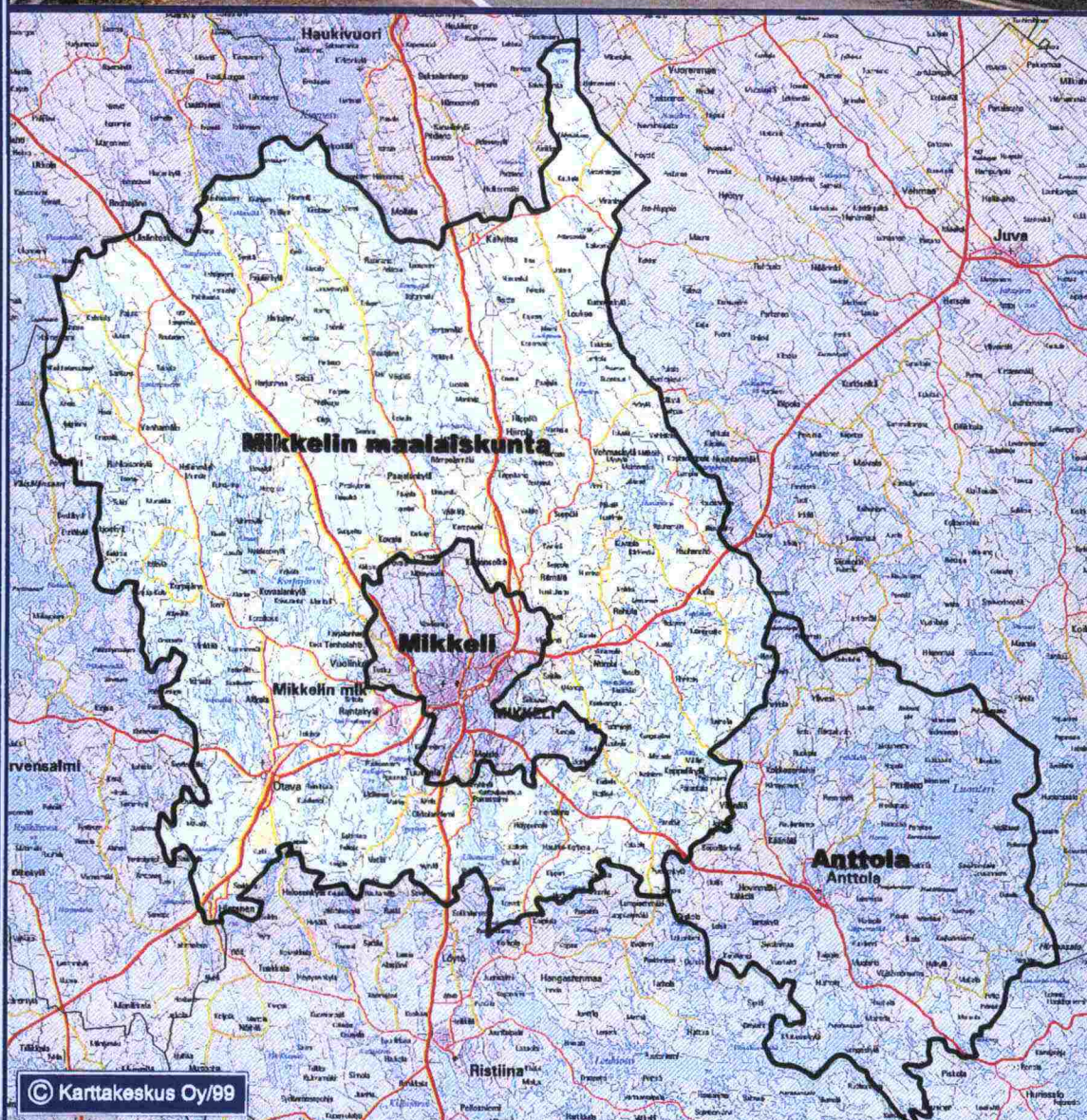

Tielaitos

Mikkelin
maalaiskunta

Mikkelin maalaiskunnan liikenneturvallisuuksuunnitelma

Mikkeli 1999

Kaakkois-Suomen

tiepiiri

Mikkelin maalaiskunta

08 TIEL/Kas

Mikkelin maalaiskunnan liikenneturvallisuussuunnitelma

Mikkelin maalaiskunta
Kaakkois-Suomen tiepiiri

Mikkeli 1999

TIIVISTELMÄ

Mikkelin maalaiskunnan ja Kaakkois-Suomen tiepiirin yhteistyössä laatima Mikkelin maalaiskunnan liikenneturvallisuussuunnitelma sisältää liikenneympäristön parantamissuunnitelman ja koulutus-, valistus- ja tiedotussuunnitelman.

Suunnitelman tavoitteena on liikenneturvallisuuden parantaminen ja liikenneturvallisuustyön vireyttäminen Mikkelin maalaiskunnassa.

Viisivuotisjaksolla 1994 – 1998 sattui Mikkelin maalaiskunnan alueella 408 poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta, joista 85 % sattui haja-asutusalueella, 11 % Rantakylässä ja 4 % Otavassa. Kuolemaan johtaneita onnettomuuksia sattui haja-asutusalueella 10 ja Rantakylässä 1. Kaikista onnettomuuksista oli eläinonnettomuuksia 82 eli noin 20 %.

Liikenneturvallisuuden nykytilan kartoituksen yhteydessä tehtiin asukkaille kirjallinen kysely, jossa he voivat kertoa ongelmallisista tienkohdista ja kertoa mielipiteitään liikenneturvallisuuteen liittyvistä asioista. Jaetuista 1500 kyselykaavakkeesta palautettiin 48 %.

Yleisökyselyssä esiin tulleet ongelmakohteet täydennettyinä kyselyssä mainitsematta jääneillä onnettomuuskohteilla tai työn aikana havaituilla ongelmakohteilla muodostivat lähtöaineiston, josta valittiin kohteet jatkokäsittelyyn.

Toimenpideohjelmassa on 79 liikenneympäristön parantamiskohdetta mukaan lukien sekä pienet että suuret hankkeet. Kohteet on jaoteltu kolmeen kiireellisyysluokkaan, joista ensimmäinen ajoittuu vuosille 2000 – 2002.

Liikenneturvallisuustyön osalta kuntayhteistyön ja hallintokuntatyöskentelyn kehittämisessä vältetään luomasta raskaita, joustamattomia suunnitelma-kokonaisuuksia. Ensimmäisenä hallintokuntien liikenneturvallisuustyönä käynnistetään Turvaa Lapsen Koulutie-hanke aluksi kokeiluna Rantakylän ja Otavan alueen kouluissa.

Mikkelin kaupunki, Mikkelin maalaiskunta ja Anttola yhdistyvät uudeksi kunnaksi ensimmäinen päivä tammikuuta vuonna 2001.

ALKUSANAT

Mikkelin maalaiskunta ja Tielaitoksen Kaakkois-Suomen tiepiiri ovat yhteistyössä laatineet liikenneturvallisuussuunnitelman Mikkelin maalaiskunnan alueelle. Käytännön suunnittelutyön on tehnyt Tielaitoksen konsultointi.

Suunnitelmassa on selvitetty liikenneturvallisuuden kannalta vaaralliset kohteet kunnan alueella ja laadittu toimenpideohjelma niiden parantamiseksi sekä esitetty menettelytapoja liikenneturvallisuusvalistuksen järjestämiseksi eri ikäryhmille. Koulutus-, valistus- ja tiedotusosan on laatinut Liikenneturva yhteistyössä kunnan eri hallintokuntien edustajien kanssa.

Suunnitelman laadintaa on ohjannut ympäristöryhmä, johon ovat kuuluneet:

Pekka Kakriainen, pj., teknisen lautakunnan. pj.	Mikkelin maalaiskunta
Paavo Siitari, tielautakunnan pj.	Mikkelin maalaiskunta
Olli Miettinen, tieinsinööri	Mikkelin maalaiskunta
Kari Hämäläinen, kunnaninsinööri	Mikkelin maalaiskunta
Ilkka Nurhonen, kunnossapitoinsinööri	Mikkelin maalaiskunta
Maire Karhu, liikenneturvallisuusinsinööri	Kaakkois-Suomen tiepiiri
Ossi Lavonen, liikenneturv. rak. mest.	Kaakkois-Suomen tiepiiri
Raimo Ilvonen, tiemestari	Kaakkois-Suomen tiepiiri
Reijo Tarkiainen, toimistopäällikkö	Liikenneturva
Keijo Kanerva, komisario	Poliisilaitos
(varalla Teuvo Montonen)	

Tielaitoksen konsultoinnissa liikenneturvallisuussuunnitelman suunnittelutyöhön ovat osallistuneet insinööri Kari Halme, insinööri Jussi Lappi ja tekninen suunnittelija Taito Korhonen.

Maalaiskunta on saanut työhön rahoitusta Liikenneministeriöltä hankkeen kuullessa ns. kuntakannustin -hankekokonaisuuteen. Liikenneministeriön yhteyshenkilönä on toiminut Petteri Katajisto Viatek Oy :stä.

Mikkelissä marraskuussa 1999

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	8
2	LIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA	8
2.1	Maankäyttö	8
2.1.1	Sijainti ja alue	8
2.1.2	Väestö	8
2.1.3	Koulut	10
2.1.4	Kaavoitus	10
2.2	Liikenneympäristö	12
2.2.1	Tieliikenne	12
2.2.2	Rautatieliikenne	12
2.2.3	Liikennemäärät	17
2.2.4	Nopeusrajoitukset	22
2.2.5	Rakentamis- ja suunnittelutilanne	22
2.3	Liikenneonnettomuudet	23
2.3.1	Onnettomuuksien määrät ja vakavuus	23
2.3.2	Onnettomuusluokat	23
2.3.3	Onnettomuuksien kasautumakohdat	30
2.4	Kyselyt	32
2.4.1	Yleistä	32
2.4.2	Koululaiskysely	32
2.4.3	Kysely koululaisten vanhemmille, koulujenhenkilökunnalle ja kohderyhmille	32
2.4.4	Käytetyt kulkuneuvot	32
2.4.5	Liikenneturvallisuuteen liittyvät mielipiteet	33
2.5	Maastotarkastelut	33
2.6	Ongelmakohteet	33
2.6.1	Yleisökyselyssä esiin tulleet ongelma-kohteet	33
2.6.2	Muut ongelma-kohteet	34
3	AIKAISEMPI LIKENNETURVALLISUUSSUUNNITELMA	43
3.1	Toimenpiteiden toteutuneisuus	43
3.1.1	Kevyttiikenteen toimenpiteet taajamissa	43
3.1.2	Autoliikenteen ja pienet toimenpiteet taajamissa	43
3.1.3	Toimenpiteet haja-asutusalueella	43
3.1.4	Vireillä olleet paikallisteiden parantamishankkeet	43
3.1.5	kustannukset	44
3.2	Vaikutukset liikenneturvallisuuteen	44
3.2.1	Onnettomuuskehitys	44
3.2.2	Onnettomuuskustannukset	44
4	LIKENNETURVALLISUUSSUUNNITELMAN TAVOITTEET	45
5	TOIMENPIDESUUNNITTELU	45
5.1	Toimenpidekohteiden valinta	45
5.2	Onnettomuuksien kasautumakohdat	45
5.3	Parantamistoimenpiteet	46
5.3.1	Rantakylä	46
5.3.2	Otava	49
5.3.3	Haja-asutusalue	49

5.4	Hirvieläinonnettomuudet	50
5.5	Nopeusrajoitukset	50
5.5.1	Rantakylä	50
5.5.2	Otava	54
5.6	Maankäyttö	54
5.7	Koulujen pihat	54
5.8	Liikennealueiden kunnossapito	54
5.9	Liikenteen valvonta	54
5.10	Koulutus-, valistus- ja tiedotustyö	56
6	TOIMENPIDEOHJELMA	56
6.1	Toimenpiteiden ajoitus	56
6.2	Toteuttamisohjelman kustannukset	56
6.3	Toimenpiteiden vaikutukset	56
7	KOULUTUKSEN , VALISTUKSEN JA TIEDOTUKSEN KEHITTÄMINEN	66
7.1	Yhteistyön järjestäminen	66
7.2	Toimenpiteiden ja tavoitteiden seuranta	67
7.3	Onnettomuuksien seuranta	69
7.4	Liikenneturvallisuustyön painopisteet	69
7.5	Liikenneturvallisuusvalistuksen käynnistäminen	70
8	JATKOTOIMENPITEET	71
8.1	Suunnitelman käsittely	71
8.2	Jatkosuunnittelu	71
LIITTEET		
Liite 1/1 Ongelmakohteet mainintojen määrien järjestyksessä		
Liite 1/2 Kyselyn ulkopuolelta tulleet kohteet		
Liite 2 Katkottoman liikennekasvatuksen periaate		
Liite 3 Liikenneturvallisuusvalistus ikäkausittain		
Liite 4 Yhteystietoja		

1 JOHDANTO

Liikenneturvallisuuksuunnitelmassa tarkastellaan koko Mikkelin maalaiskunnan aluetta. Rantakylä ja Otava ovat saaneet erityishuomiota kunnan suurimpina taajamina.

Mikkelin kaupunki, Mikkelin maalaiskunta ja Anttola yhdistyvät uudeksi kunaksi ensimmäinen päivä tammikuuta vuonna 2001.

Suunnitelman tavoitteena on vähentää onnettomuuksia liikenneympäristöä parantamalla ja liikenneturvallisuusvalistuksen järjestämisellä eri ikäryhmille.

Lähtötietoina on käytetty vuosien 1994 – 1998 poliisin tietoon tulleita liikenneonnettomuuksia, kunnan aikaisempaa liikenneturvallisuuksuunnitelmaa, liikenneverkko- ja maankäyttötietoja sekä näiden kehittämissuunnitelmia. Lisäksi, ongelmallisten kohteiden selvittämiseksi, lähetettiin koululaisille, heidän vanhemmilleen ja erilaisille kohderyhmille kysely sekä tehtiin lukuisia maastokäyntejä.

Suunnitelmassa esitetään liikenneturvallisuuden kannalta ongelmallisten kohteiden parannustoimet sekä niiden kustannusennuste, ajoitus ja toteuttaja.

Koulutus- valistus- ja tiedotusosassa esitetään kunnan eri hallintokuntien tavoitteet liikenneturvallisuuksuustyölle ja toimenpiteet, joilla ne pyritään saavuttamaan.

Suunnitelmassa selvitetään myös kuntaan vuonna 1988 laaditun liikenneturvallisuuksuunnitelman toimenpideohjelman toteutuneisuutta.

2 LIIKENNETURVALLISUUDEN NYKYTILA

2.1 Maankäyttö

2.1.1 Sijainti ja alue

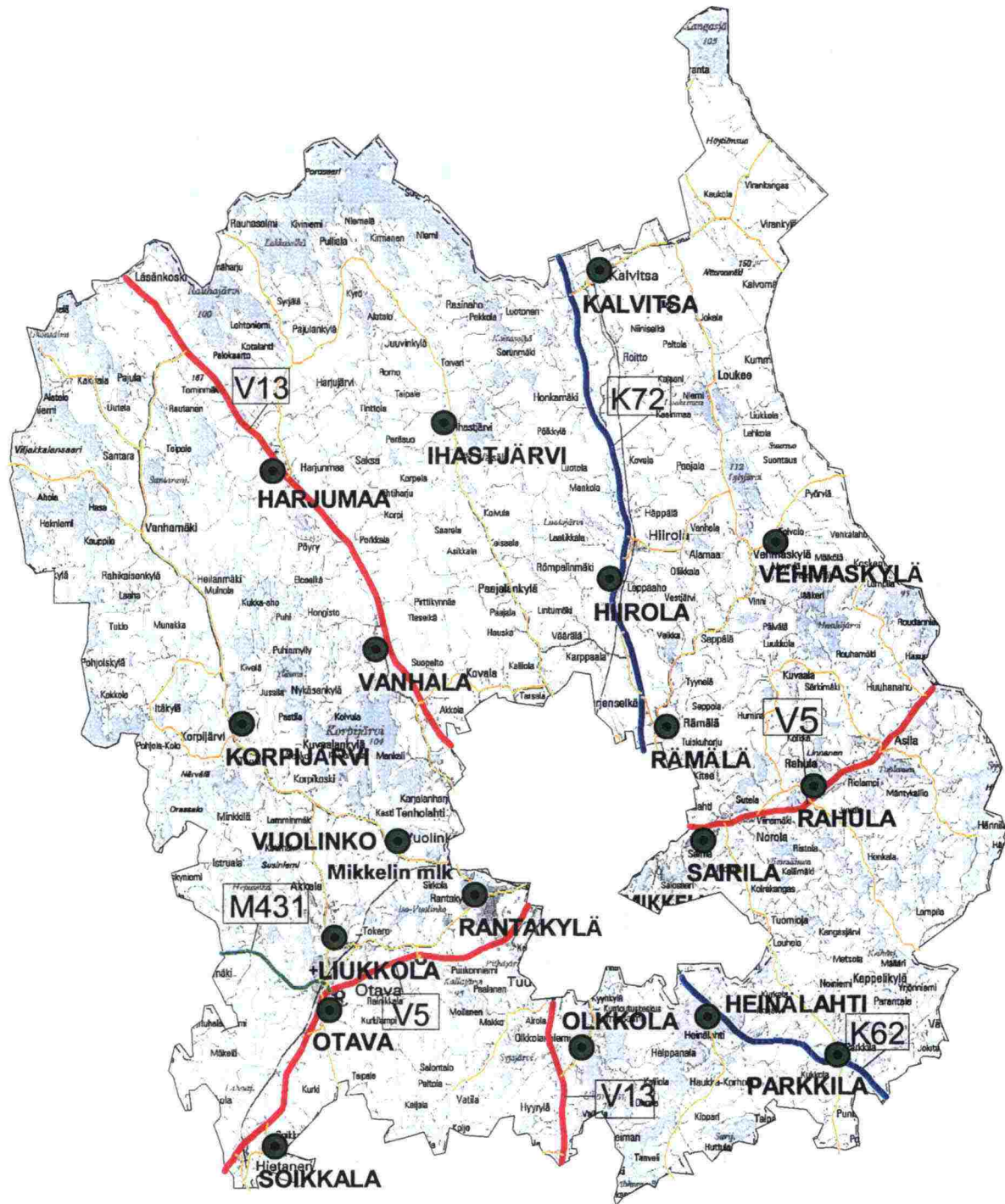
Mikkelin maalaiskunta sijaitsee keskellä Järvi-Suomea Saimaan ja Puulan vesistöjen välissä. Kunnan keskellä sijaitsee Mikkelin kaupunki. Kunnan kokonaispinta-ala on 1159 km², josta vesipinta-alaa on 16 %. Kunnassa on kaksi suurempaa keskustaajamaa, Rantakylä ja Otava, sekä useita kyläyhteisöjä. Suunnittelualue kuvassa 1.

2.1.2 Väestö

Vuonna 1998 syksyllä maalaiskunnan väkiluku oli 11 625 henkilöä, 12 henkilöä maaneliökilometriä kohti. Kuntasuunnitelman ennusteen mukaan kunnan väkiluku olisi vuoden 2000 lopussa 12 300 henkilöä. Rantakylässä asuu väestöstä 3580 henkilöä eli 31 % ja Liukkolassa (Otava) 1430 henkilöä (12 %).

Ammatissa toimivasta väestöstä on palvelualalla 62 %, maa- ja metsätaloudessa 16 % sekä teollisuus- ja rakennustoiminnassa 22 %.

● Koulu

Kuva 1. Suunnittelualue ja koulut

2.1.3 Koulut

Mikkelin maalaiskunnassa on 12 koulupiiriä, joissa toimii 18 peruskoulun ala-asteen koulua ja yksi yläasteen koulu Rantakylässä. Ala-asteilla oli syksyllä 1998 yhteensä 1062 oppilasta ja yläasteella 533 oppilasta, kaikkiaan siis 1595 oppilasta. (Vanhamäen koulu lakkautettiin v. 1999 ja oppilaat siirrettiin Korpijärven kouluun). Koulujen sijainti kuvassa 1.

Taulukko 1. Mikkelin maalaiskunnan oppilastilasto 20.09.1998

Koulun nimi	Oppilaita	Koulun nimi	Oppilaita
Harjuma	27	Rahula	63
Heinälahti	44	Rantakylä, ala-aste	339
Hiirola	28	Rantakylä, yläaste	533
Ihastjärvi	28	Rämälä	71
Kalvitsa	18	Sairila	82
Korpijärvi	24	Soikkala	20
Liukkola	75	Vanhala	44
Olkkola	44	Vanhamäki	17
Otava	63	Vehmaskylä	25
Parkkila	21	Vuolinko	29

Yhteensä 1595

Otavassa toimii Otavan Opisto, joka järjestää monenlaista koulutusta aina perusoppijaksoista avoimen yliopiston kursseihin. Opiskelijamäärä vaihtelee suuresti, pienimmillään noin 60 – 70 oppilasta.

Mikkelin ammatti-instituutilla on kolme koulutuspaikkaa Mikkelin maalaiskunnan alueella. Otavassa sijaitsevassa sosiaali- ja terveysalan oppilaitoksessa on oppilaita noin 360 henkilöä ja maatalous-, ja puutarha -alan oppilaitoksessa noin 200 henkilöä. Ammatti-instituutin metsäalan koulussa Sairilassa on oppilaita noin 160 henkilöä.

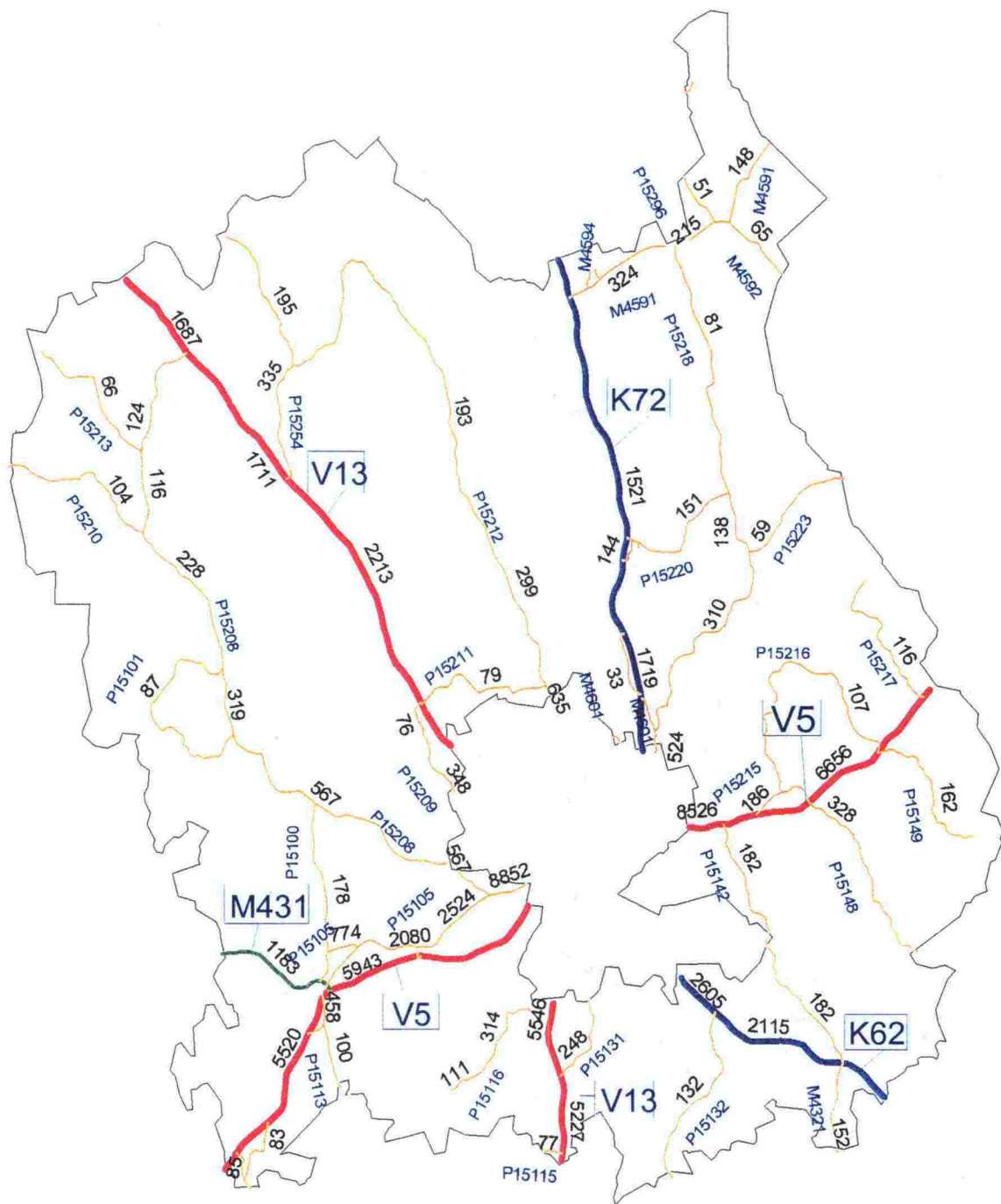
2.1.4 Kaavoitus

Mikkelin maalaiskunnan alueella on vahvistunut viisi yleiskaavaa, Rantakylän ja Otavan osayleiskaavat sekä Kyyveden ym. vesistöjen, Metsähallituksen ym. rantojen ja Rauhajärven rantaosayleiskaavat. Vahvistettavana ovat Hanhijärven - Saarijärven – ym. vesistöjen ja Saimaan rantaosayleiskaavat. Rakennuskaava on Rantakylässä, Pitkäläjärvellä ja Otavassa. Yksityisten laadituttamina on vahvistettu noin 20 rantakaavaa ja vireillä on noin 30 rantakaavaa.

Parhaillaan laaditaan Orijärven koillisrannan maastoon kokeiluluonteista puutaloaluetta.

Kuntasuunnitelman 1998 – 2000 mukaan yleiskaavoitustyötä jatketaan Sairilan koulupiirissä ja Rahulan kylän ranta-alueilla sekä Syysjärvi – Toplasen alueella, Korpijärvellä ja Puulan eteläosissa. Edelleen laaditaan yleissuunnitelma uudelle asuntoalueelle Myllymäen ja Vehkasillan välille ja aloitetaan maankäytön yleissuunnittelu Otavan - Tokeron – Tervakankaan alueelle lähivuosina.

Toiminnallinen luokitus

2080 KVL

P15115 Tienumero

Kuva 2. Yleisten teiden toiminnallinen luokitus ja keskimääräinen vuorokausiliikenne (KVL) v.1997

2.2 Liikenneympäristö

2.2.1 Tieliikenne

Mikkelin maalaiskunnan liikenneverkon rungon muodostavat valtatiet 5 ja 13 (15) sekä Mikkeli-Imatra kantatie 62 ja Mikkeli-Suonenjoki kantatie 72. Maalaiskunnan alueella on 44 yleistä tietä yhteispituudeltaan 367 km, josta valtateitä on 62 km, kantateitä 32 km, seututietä (mt 431) 6 km ja yhdysteitä 268 km. Yleisistä teistä on sorapäälysteisiä maalaiskunnan alueella vajaat 35 %. Yleisten teiden numerointi ja niiden toiminnalliset luokat on esitetty kuvassa 2.

Kevyen liikenteen väyliä on maalaiskunnan yleisten teiden varsilla Rantakylässä, Otavassa, Visulahdessa ja Hirolassa yhteensä 12,2 km. Kunnan kevyen liikenteen verkosto on merkitty kuviin 3, 4 ja 5.

Kunnan alueella on noin 330 yksityisen tien tiekuntaa. Kunnan avustuksen piiriin kuuluu noin 240 tiekuntaa, joiden hallinnassa on tietä yhteispituudeltaan 690 km. Lisäksi kunta avustaa noin 45 järjestäytymätöntä tiekuntaa. Kaavateitä maalaiskunnassa on noin 48 km.

2.2.2 Rautatieliikenne

Savonrata kulkee Mikkelin maalaiskunnan alueella Hietasen ja Otavan kautta Rantakylään ja Mikkelin kaupungin jälkeen edelleen Hirolaan ja Kalvitsaan. Liikennemäärä vaihtelee 10 – 15 henkilöjunaan ja 20 – 30 tavarajunaan vuorokaudessa.

Taulukko 2. Savonradan tasoristeykset Mikkelin maalaiskunnassa.

Tasoristeys	Tie	Laite
Ristiina	Mt4201	Puolipuomi
Hietanen as.	Kevytväylä	
Ojasti	Yksityistie	
Hasa	Yksityistie	Puolipuomi
Riiska	Yksityistie	
Ronkaharju	Kevytväylä	
Tokero	Pt15098	Puolipuomi
Koivahainen	Yksityistie	
Tuukkala	Pt15208	Puolipuomi
Rokonselkä	Yksityistie	Puolipuomi
Leppäaho	Yksityistie	
Häppälä	Yksityistie	
Etelä-Mankola	Yksityistie	
Kovala	Yksityistie	Puolipuomi
Roitto	Yksityistie	Puolipuomi
Häkkinen	Yksityistie	
Kalvitsa as.	Kevytväylä	Valo- ja äänilaite

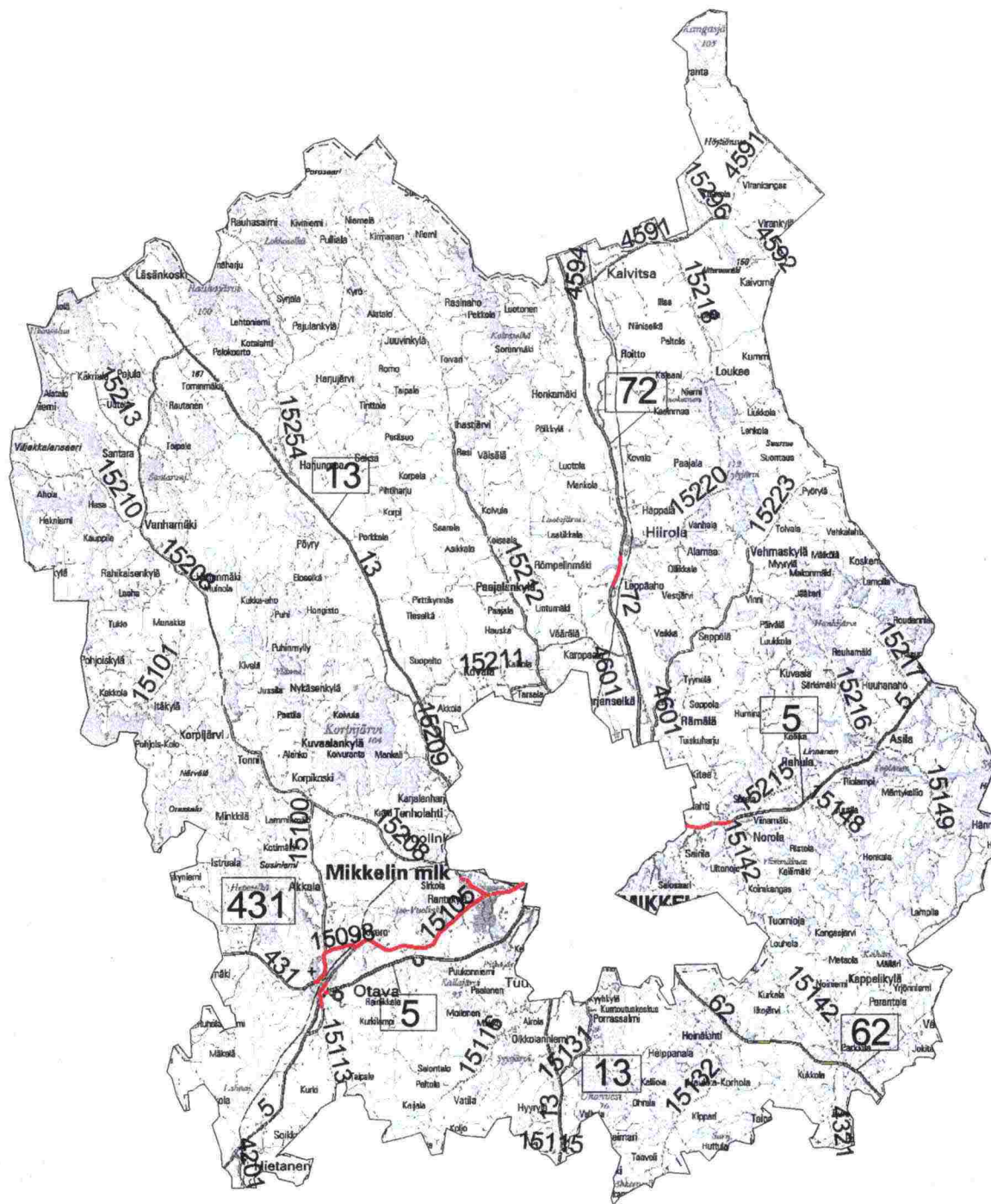

Kuva 3. Kevyen liikenteen väylät Rantakylän taajamassa

Kevyen liikenteen väylä oikealla tai vasemmalla

Kevyen liikenteen väylä oikealla ja vasemmalla

Kuva 5. Kevyen liikenteen väylät yleisten teiden varrella

Maalaiskunnan alueella on kaikkiaan 18 tasoristeystä, joista kolme on kevyen liikenteen tasoylikäytävää. Kahdeksaan tasoristeyskseen on asennettu turvallisuuslaite. Rataosalle Mäntyharju - Kuopio on v. 1994 laadittu tasoristeys selvitys tasoylikäytävien poistamiseksi ja korvaamiseksi eritasoratkaisuilla ja tiejärjestelyillä. Kalvitsan aseman tasoylikäytävän poistotyöt alkavanevat v. 2000, mutta muiden kohteiden osalta toimenpiteiden ajoitusta ei ole tehty. Hietasen asema suljetaan vuonna 2000.

2.2.3 Liikennemäärät

Suurimmat liikennemäärät maalaiskunnan alueella ovat valtatiellä 5, missä keskimääräinen vuorokausiliikenne (KVL) vuonna 1997 oli 4760 – 8520 ajoneuvoa pienimmän arvon ollessa Hietasessa ja suurimman heti Mikkelin kaupungin pohjoispuolella. Valtatiellä 13 (15) liikennemäärät vuonna 1997 olivat 1690 – 6790 ajoneuvoa, kantatiellä 62 (Anttolantie) 2115 – 2605 ajoneuvoa, ja kantatiellä 72 (Pieksämäentie) 1226 – 1719 ajoneuvoa vuorokaudessa. Maalaiskunnan ainoalla seututiellä, maantiellä 431 (Hirvensalmentielle) oli vuonna 1997 keskimääräinen vuorokausiliikenne 1180 ajoneuvoa.

Otavan paikallistiellä 15105 oli vuonna 1997 liikennettä Otavan kohdalla 460 ajoneuvoa vuorokaudessa, kun sitä Rantakylän taajamassa oli jo 8850 ajoneuvoa. Myös Vanhamäen paikallistiellä 15208 liikennemäärä vaihtelee suuresti. Kun Rantakylässä vuonna 1997 KVL oli 2660 ajoneuvoa, niin tien muilla osuuksilla se vaihteli välillä 116 – 570.

Ennusteen mukaan liikenne kasvaa keskimäärin 25 % Mikkelin maalaiskunnan yleisillä teillä vuoteen 2010 mennessä.

Kuvassa 2 on esitetty maalaiskunnan yleisten teiden liikennemäärät vuonna 1997.

Rantakylässä laskettiin huhtikuussa koneellisesti ajoneuvoliikennettä Vanhamäentielle koulun ja nuorisotalon välillä, Rantakyläntiellä Kiukkulantien ja Poikkitien välillä ja Rakentajantiellä Puusepätien ja Poikkitien välillä.

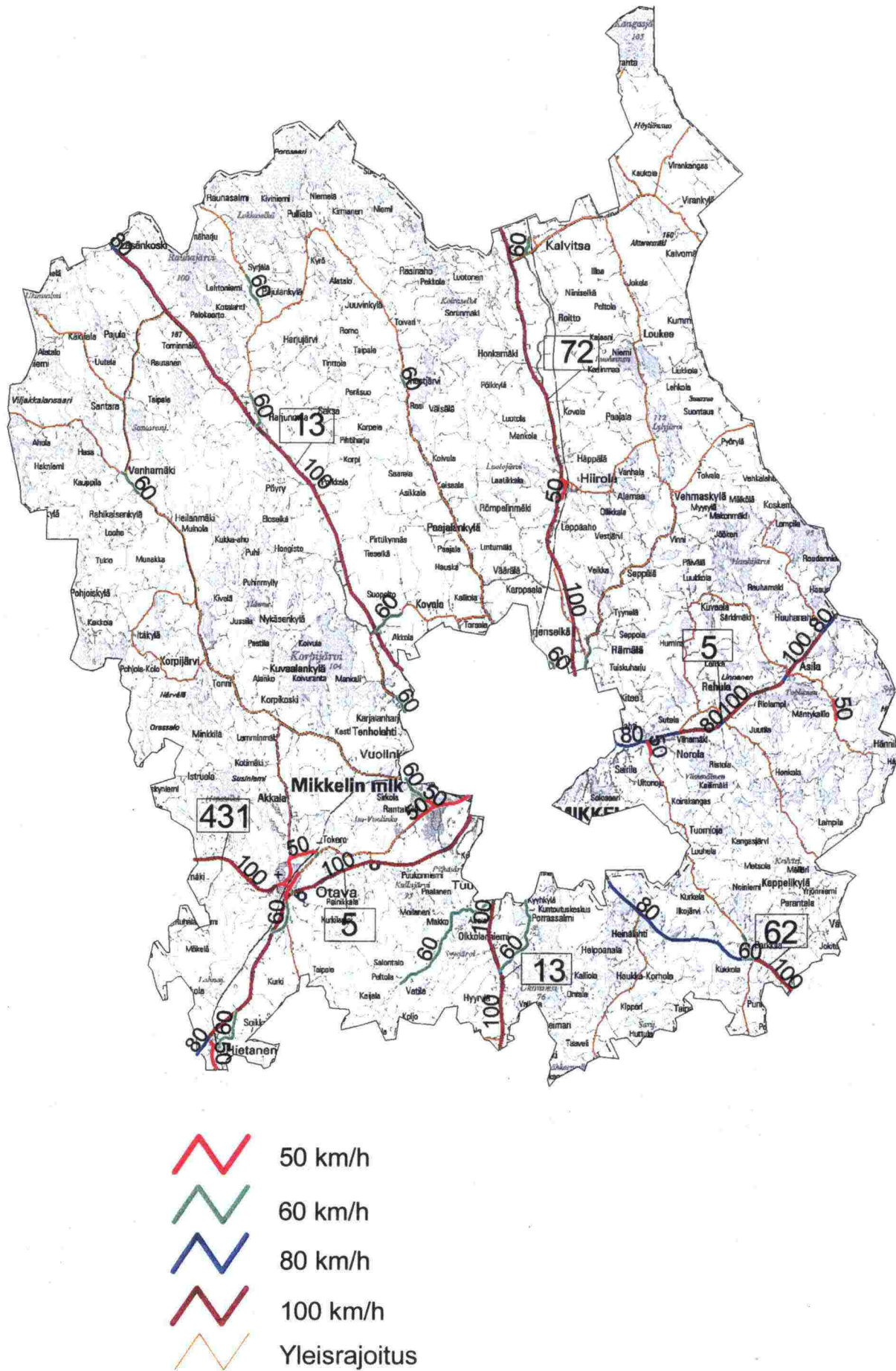
Laskenta-ajankohdasta johtuen mitatut liikennemäärät vastaavat lähes suoraan koko vuoden keskimääräisiä vuorokausiliikenteitä.

(KAVL tarkoittaa keskimääräistä arkivuorokausiliikennettä).

Taulukko 3. Keskimääräisiä vuorokausiliikennemääriä (ajon./vrk) Rantakylässä. KVL=keskimääräinen vuorokausiliikenne, KAVL=keskimääräinen arkivuorokausiliikenne.

Tie tai katu	KVL	KAVL	KVL raskaat
Vanhamäentie	2653	2711	68 (2,6%)
Rantakyläntie	2601	2677	39 (1,5%)
Rakentajantie	1086	1187	29 (2,7%)

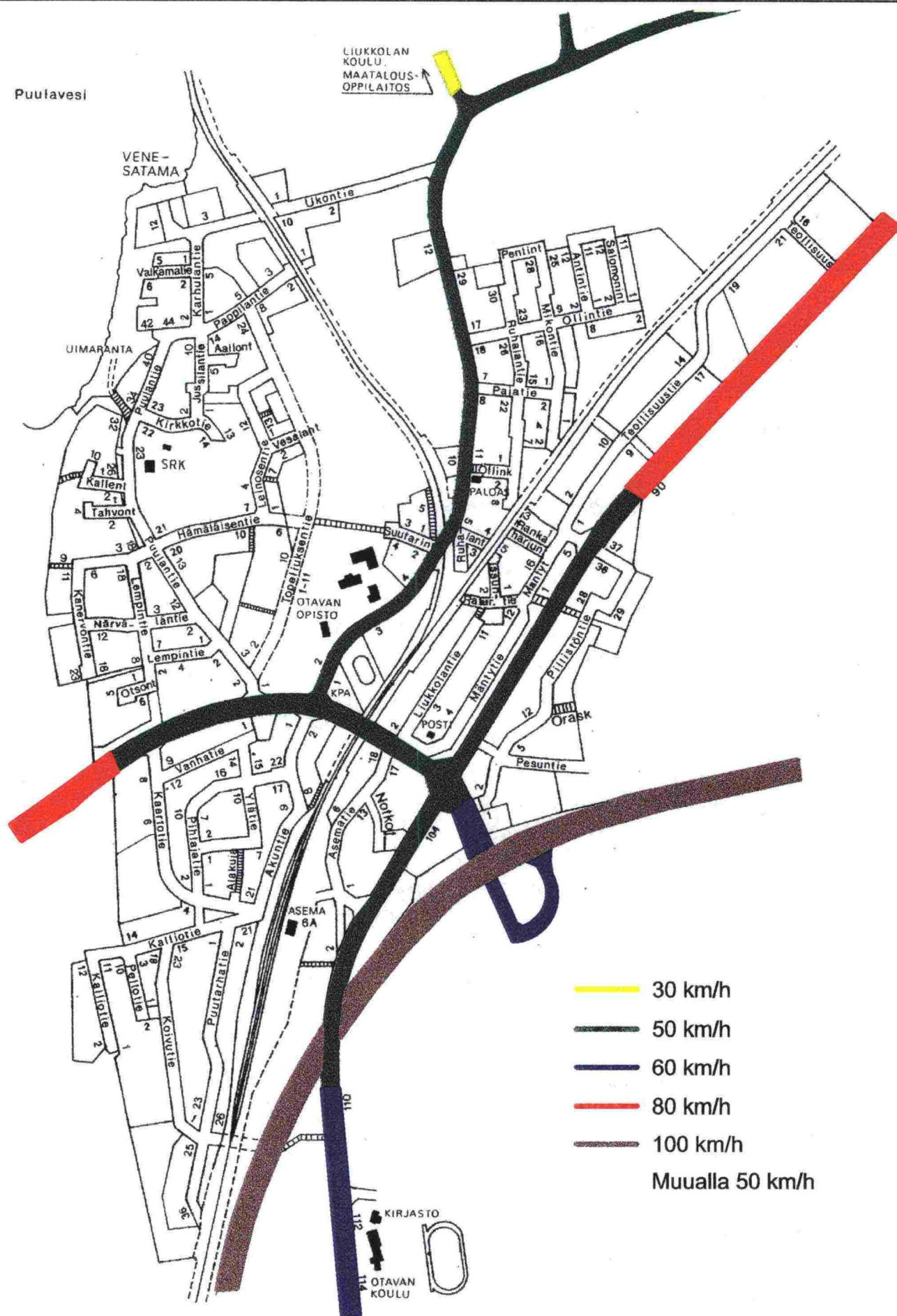

Kuva 6. Yleisten teiden nopeusrajoitukset

Kuva 8. Otavan taajaman nopeusrajoitukset

2.2.4 Nopeusrajoitukset

Pääteillä on vallitsevana nopeusrajoituksena 100 km/h kantatietä 62 lukuun ottamatta, jolla on 80 km/h ja osittain 60 km/h. Muilla teillä on yleisrajoitus 80 km/h ja taajamien kohdalla tai muista syistä alempi rajoitus, 50 tai 60 km/h.

Yleisten teiden nopeusrajoitukset on esitetty kuvassa 6.

Otavan ja Rantakylän taajamien katuverkolla on nopeusrajoituksena 50 km/h, mutta Rantakylässä on useilla osa-alueilla käytetty myös aluerajoitusta 30 km/h.

Taajamien nopeusrajoitukset ja on esitetty kuvissa 7 ja 8.

2.2.5 Rakentamis- ja suunnittelutilanne

Kaakkois-Suomen tiepiirin perustienpidon laajennus- ja uusinvestointiohjelmassa vuosille 1998 - 2002 on Mikkelin maalaiskunnan alueella useita rakennushankkeita. Ohessa hankeluettelo, jossa saman tien erillisiä hankkeita on yhdistelty.

- Valtatien 13 parantaminen välillä Porrassalmen paikallistien 15131 liittymä - Löytö (liittymät, päätie ja Löydön paikallistie 15128)
- Valtatien 5 Rahulan/Kokkosenlahden paikallistien liittymän parantaminen ja Rahulan paikallistien 15215 oikaisu
- Valtatien 5 Otavan ja Tikkalan liittymien kiihdytyskaistat
- Harjumaan - Luusniemen paikallistien 15254 suuntauksen parantaminen Pajulassa
- Kantatien 72 Rämälän liittymän kaistajärjestelyt
- Kalvitsa -Vuorenmaa maantien 4591 Naakkapuron sillan uusiminen
- Valtatien 13 Kovalan paikallistien 15211 liittymän parantaminen
- Korpijärven -Tuskun paikallistien 15209 suuntauksen parantaminen
- Rahulan - Kokkosenlahden paikallistien 15148 suuntauksen ja rakenteen parantaminen välillä Kivijoki - Kokkosenlahti, mikäli rahoitus järjestyy työllistämisvaroista

Hankkeitten toteuttaminen tarkistuu ja täsmentyy vuosittain rahoitustilanteen mukaan.

Mikkelin seudun kuntien yhdistymiseen liittyen tiepiiri ja kunta ovat tehneet esityksen valtionhallinnolle erillisrahoituksella toteutettavasta tukipaketista, jonka kaikki hankkeet on otettu mukaan suunnitelman toimenpideohjelmaan.

Valtatielle 5 on tehty yleissuunnitelmat välille Pitkäjärvi-Kaihu (kaupunkia), Tuppurala - Nuutilanmäki ja Vihantasalmi - Hietanen, josta osia on toteutettu yleissuunnitelman mukaisina ja osia 0+ ratkaisuin (0+ tarkoittaa nykyisen tien pieniä parantamistoimia). Hietanen - Otava väliä on parannettu 0+ratkaisuilla (ei yleissuunnitelmaa).

Valtatielle 13 on laadittu yleissuunnitelma välille Ristiina – Silvasti.
Kantatielle 62 on laadittu tarveselvitykset välille Kattilansilta – Parkkila ja Parkkila – Puumala.

2.3 Liikenneonnettomuudet

2.3.1 Onnettomuuksien määrät ja vakavuus

Viisivuotisjaksolla 1994 – 1998 sattui Mikkelin maalaiskunnan alueella yhteensä 408 poliisin tietoon tullutta liikenneonnettomuutta. Haja-asutusalueella sattui 345 (85 %) onnettomuutta, Rantakylän taajamassa 46 (11 %) onnettomuutta ja Otavan taajamassa 17 (4 %) onnettomuutta. Kuolemaan johtaneita onnettomuuksia sattui haja-asutusalueella 10 ja Rantakylässä 1.

Kaikista onnettomuuksista oli 22 kevyen liikenteen onnettomuutta, joista haja-asutusalueella tapahtui 14, Rantakylässä 7 ja Otavassa 1. Kuolemaan johti 2 kevyen liikenteen onnettomuutta, joista toinen sattui haja-asutusalueella ja toinen Rantakylässä.

Yleisistä teistä valtatie 5:llä sattui tarkastelujaksolla 105 onnettomuutta, mikä on 3,41 onnettomuutta kilometriä kohti. Valtatiellä 13 sattui 70 onnettomuutta (2,24 onn./km), kantatiellä 72 sattui 28 onnettomuutta (1,31 onn./km) ja kantatiellä 62 sattui 16 onnettomuutta (1,54 onn./km). Rantakylän ja Otavan taajamat yhdistävällä paikallistiellä 15 105 sattui 32 onnettomuutta (2,58 onn./km).

Kantatien 72 onnettomuuksista noin 46 % oli eläinonnettomuuksia, kun vastaavasti valtatiellä 5 määrä oli noin 33 %, kantatiellä 62 noin 31% ja valtatiellä 13 noin 6%.

Tarkastelujaksolla rautatien tasoristeyksissä ei ole sattunut onnettomuuksia.

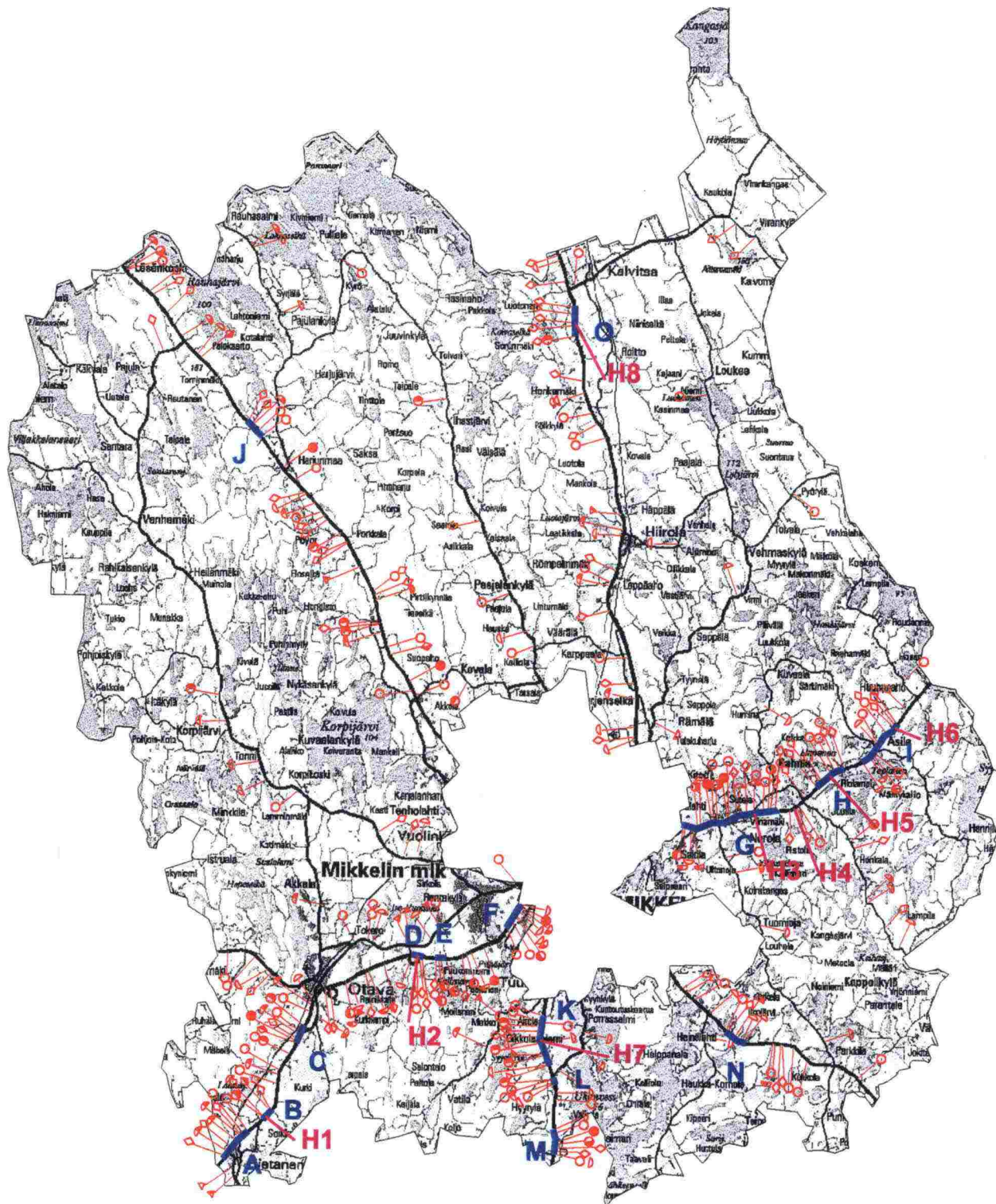
Haja-asutusalueen onnettomuudet on merkitty karttaan kuvassa 9, Rantakylän kuvassa 10 ja Otavan kuvassa 11.

2.3.2 Onnettomuusluokat

Koko maalaiskunnan alueen yleisin onnettomuusluokka oli yksittäisonnettomuudet, joita viisivuotiskaudella 1994 – 1998 oli kaikista 408 onnettomuudesta 116 eli 28 %. Toiseksi yleisin onnettomuusluokka oli eläinonnettomuudet, joita sattui 82 eli 20 % kaikista onnettomuuksista. Seuraavaksi yleisimpiä onnettomuusluokkia olivat muut onnettomuudet kuten peruutukset ja törmäämiset (10%), kohtaamisonnettomuudet (9%) ja risteämisonnettomuudet (8 %).

Koko kunnan onnettomuuksien jakautuminen eri luokkiin on esitetty kuvassa 12 ja onnettomuuksien kuukausi- ja viikontähtäin vaihtelu kuvassa 13.

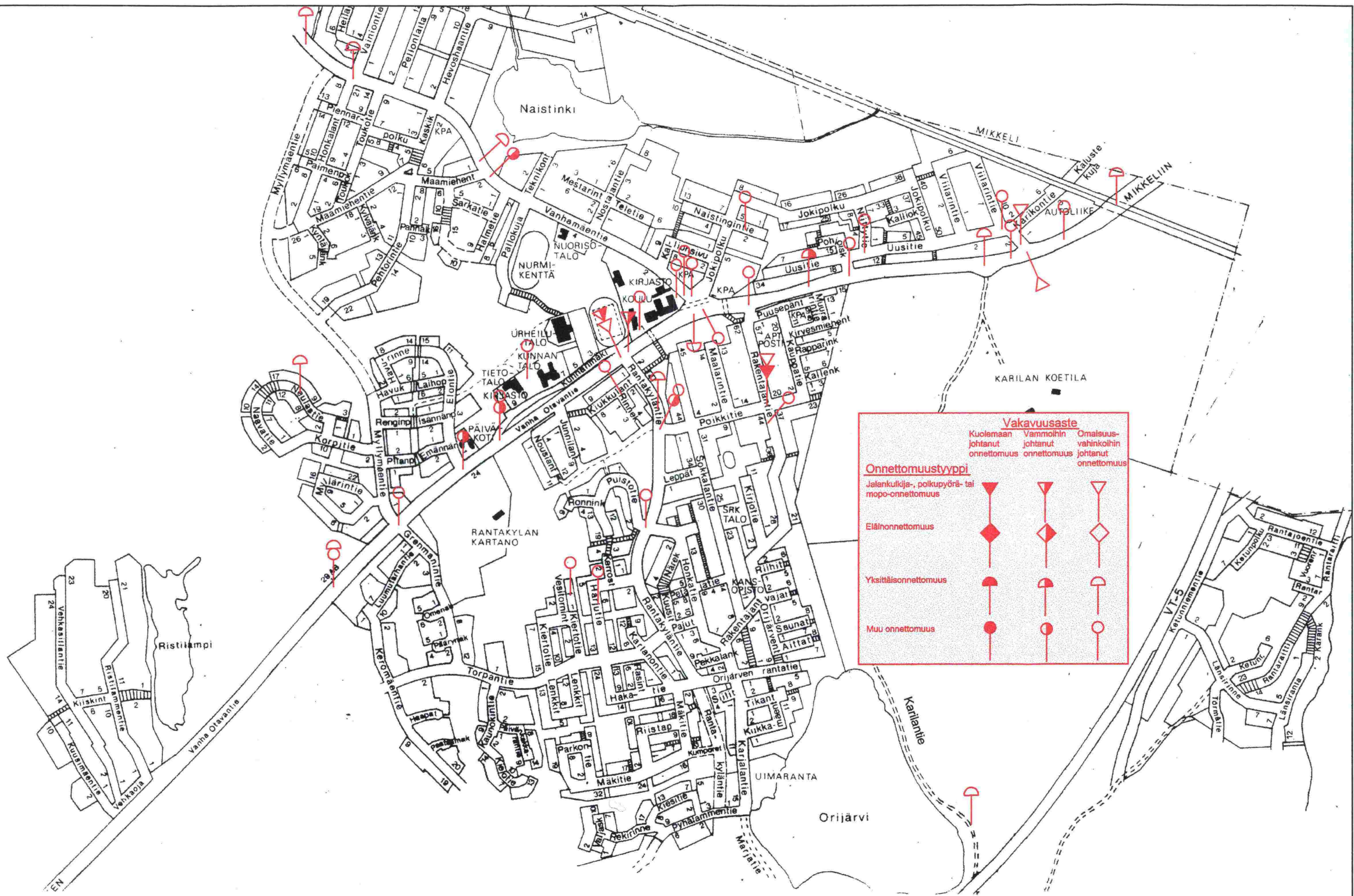

A= Onnettomuuksien kasautumakohta, taulukko 4

H1= Hirvieläinonnettomuuksien kasautumakohta, taulukko 5

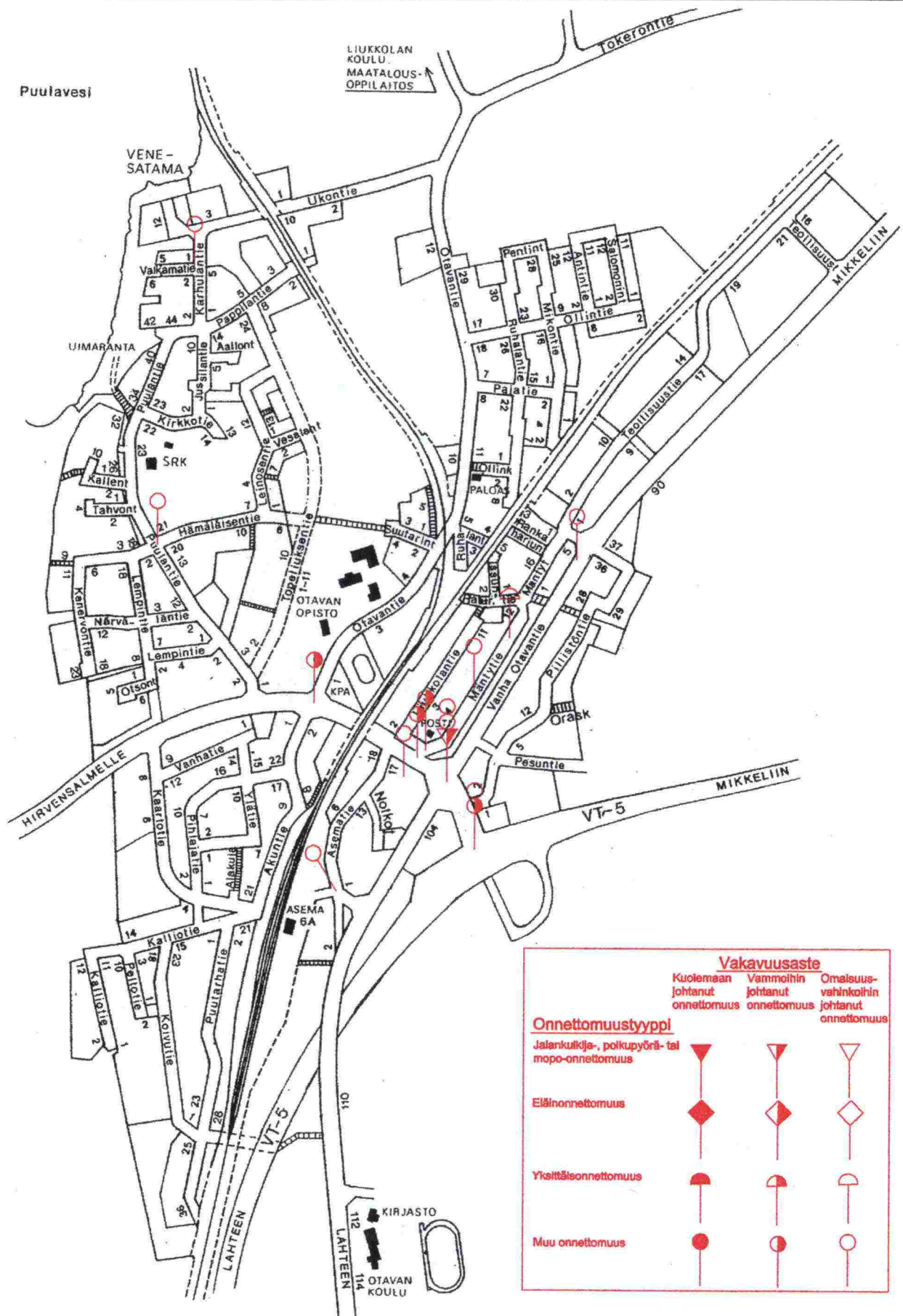
Kuva 9. Liikenneonnettomuudet haja-asutus alueella vv.1994-1998

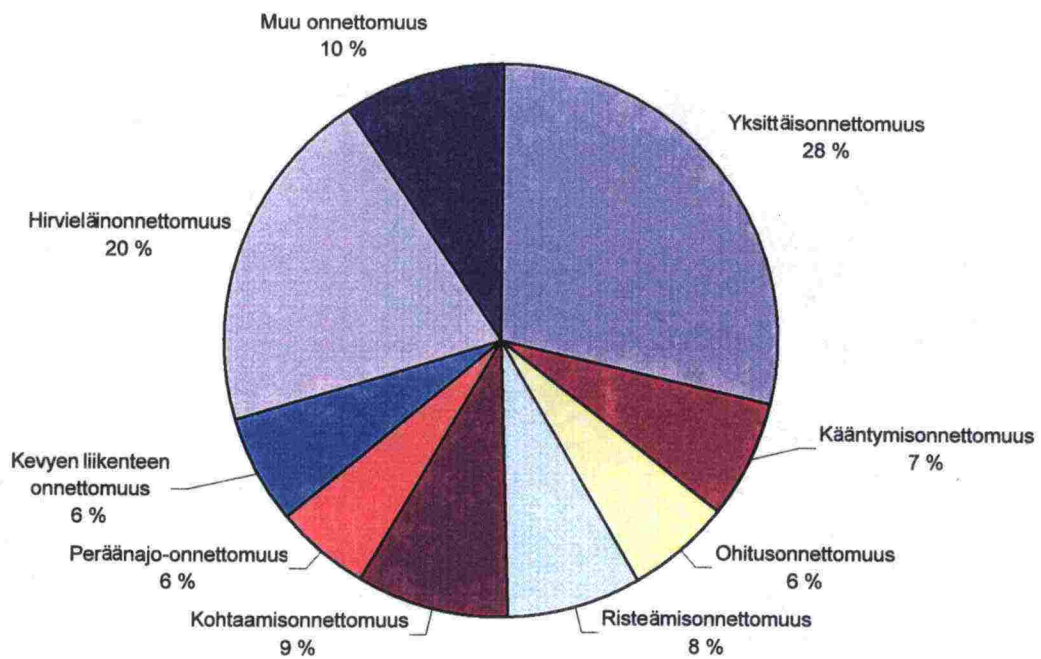
Kuva 10. Onnettomuudet Rantakylän taajamassa

Kuva 11. Onnettomuudet Otavan taajamassa

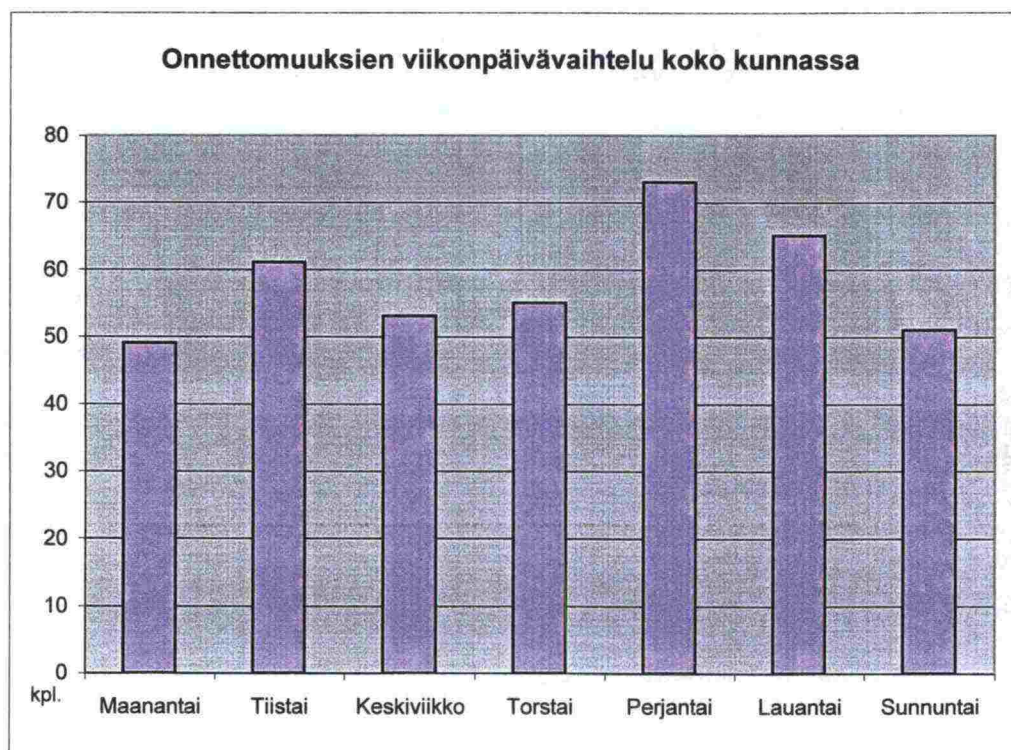
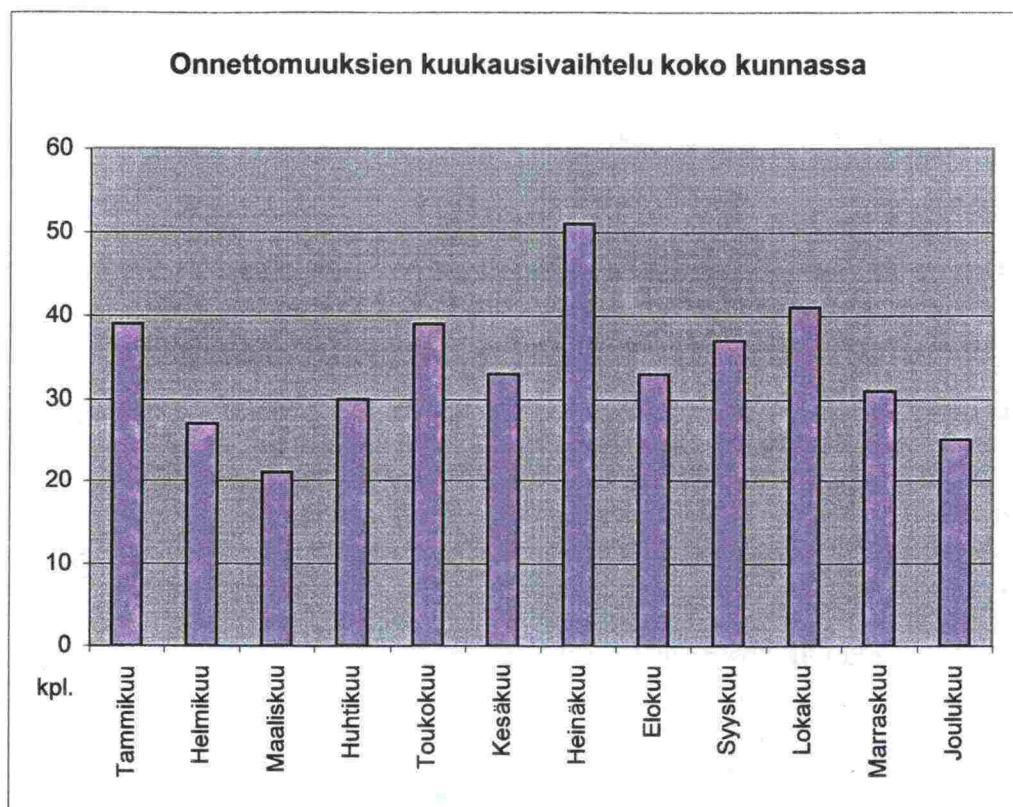
Onnettomuusluokat koko kunnan alueella vv. 1994-1998

Yksittäisonnettomuus	Kääntymisonnettomuus	Ohitusonnettomuus
Risteämisonnettomuus	Kohtaamisonnettomuus	Peräänajo-onnettomuus
Kevyen liikenteen onnettomuus	Hirvieläinonnettomuus	Muu onnettomuus

Kuva 12.

Kuva 13.

Rantakylän ja Otavan taajamissa kolme yleisintä onnettomuusluokkaa olivat yksittäisonnettomuudet, risteämisonnettomuudet ja muut onnettomuudet (peruutukset ja törmäämiset). Seuraavana luokkana olivat kevyen liikenteen onnettomuudet.

2.3.3 Onnettomuuksien kasautumakohdat

Rantakylä

Rantakylän taajaman viisivuotiskauden 1994 – 1998 onnettomuuskarttaa tutkimalla voidaan havaita, että onnettomuuksien jonkinasteista kasautumaa on Vanhalla Otavantiellä Vanhamäentien liittymässä (4 onnettomuutta), Karikontien liittymässä ja sen lähetyvillä (5 onnettomuutta, joista 2 kevyen liikenteen onnettomuutta) ja Rantakyläntien liittymässä (3 kevyen liikenteen onnettomuutta). Kevyen liikenteen onnettomuuksia painottaen on vielä mainittava Rakentajantien ja Poikkitie liittymä, jossa kahdesta kevyen liikenteen onnettomuudesta toinen johti kuolemaan.

Otava

Otavan taajamassa onnettomuuksien kasautumakohta on selvästi havaittavissa Hirvensalmentien ja Vanhan Otavantien liittymässä ja sen läheisyydessä. Itse liittymässä on sattunut 3 onnettomuutta (joista 1 kevyen liikenteen onnettomuus) ja Mäntytien ja huoltoaseman liittymäalueella 3 onnettomuutta. Hirvensalmentien ja valtatie 5 ramppien liittymissä on sattunut 2 onnettomuutta.

Haja-asutusalue

Maalaiskunnan haja-asutusalueen onnettomuuskartta kertoo selkeästi nykysuuntauksen onnettomuuskehityksestä. Kun tiestön liikenneturvallisuuden kannalta pahimmat kohdat on jo korjattu, keskittyvät onnettomuudet sinne, missä on eniten liikennettä. Hirvionnettomuudet tuovat oman lisänsä ja painotuksensa haja-asutusalueen onnettomuuksiin.

Kasautumakohtia on etsitty laskemalla onnettomuustiheyksiä. Vaatimukseksi on määritelty vähintään 5 onnettomuutta 5 vuodessa ja onnettomuustiheydeksi vähintään 5 onnettomuutta kilometriä kohti.

Kaikki kasautumakohdat sijaitsevat valta- tai kantateilla. Valtatiellä 5 on 9 onnettomuuksien kasautumakohtaa, valtatiellä 13 neljä ja kantatiellä 62 yksi. Kantatie 72 ainoassa onnettomuustihentymässä on sattunut 6 onnettomuutta, joista 5 on hirvionnettomuutta.

Haja-asutusalueen kasautumakohdat (A – O) on esitetty kuvassa 9.

Taulukko 4. Haja-asutusalueen onnettomuuksien kasautumakohdat

Tie	Tieosa/väli [km] ja tunnus kartalla	Pituus [km]	Kaikki onn.	Eläin-onn.	Onn/km kaikki
Valtatie 5	122/5,6 - 123/1,2 (A)	1,4	8	3	5,7
	123/2,0 - 2,5 (B)	0,5	6	4	13,3
	123/5,5 - 124/0,3 (C)	0,7	6	2	8,6
	127/0,0 - 0,4 (D)	0,4	5	3	12,5
	127/1,0 - 1,4 (E)	0,4	5	1	12,5
	127/4,4 - 5,5 (F)	1,1	9	0	8,1
	130/1,9 - 131/2,5 (G)	4	21	5	5,2
	132/0,8 - 2,2 (H)	1,4	8	4	5,7
	132/3,0 - 5,2 (I)	2,2	11	4	5
Valtatie 13	214/4,3 - 5,1 (J)	0,8	5	2	6
	222/1,0 - 3,2 (K)	2,2	15	3	6,7
	222/3,8 - 4,1 (L)	0,2	6	0	29,1
	222/6,0 - 7,1 (M)	1,1	8	2	7,6
Kantatie 62	002/1,1 - 2,0 (N)	0,9	5	1	5,6
Kantatie 72	005/4,8 - 6,0 (O)	1,2	6	5	5

Taulukko 5. Hirvieläinonnettomuuksien kasautumakohdat

Tie	Tieosa/väli [km] ja tunnus kartalla	Pituus [km]	Eläin-onn.	Eläin-onn/km
Valtatie 5	123/2,3 - 2,5 (H1)	0,2	4	20
	127/0,1 - 0,4 (H2)	0,3	3	10
	131/0,5 - 2,1 (H3)	1,6	5	3
	131/3,1-132/0,1 (H4)	0,8	3	4
	132/0,7 - 2,1 (H5)	1,4	4	3
	132/4,3 - 5,1 (H6)	0,8	4	5
Valtatie 13	222/1,6 - 1,9 (H7)	0,3	3	10
Kantatie 72	005/4,8 - 6,0 (H8)	1,2	5	4

Hirvieläinonnettomuudet

Hirvieläinonnettomuuksien kasautumakohdat etsittiin vielä erikseen vaatimuksena vähintään 3 onnettomuutta viidessä vuodessa ja onnettomuustiheytenä vähintään 3 onnettomuutta kilometriä kohti.

Valtatiellä 5 hirvieläinonnettomuuksien kasautumakohtia on kuusi, joista kaupungin pohjoispuoliset neljä kohdetta sijaitsevat melko lähellä toisiaan. Valtatiellä 13 kaupungin eteläpuolella ja kantatiellä 72 on kummallakin yksi kasautumakohta. Valtatiellä 13 kaupungin pohjoispuolella on myös sattunut runsaasti hirvionnettomuuksia (5), mutta pitkällä välillä (2,8 km, Porkkala – Harjumaa).

Hirvieläinonnettomuuksien kasautumakohdat (H1 – H8) on merkitty karttaan kuvassa 9.

2.4 Kyselyt

2.4.1 Yleistä

Tienkäyttäjiltä kysyttiin kirjallisesti heidän ongelmallisiksi kokemiaan kohteita ja heidän mielipiteitään liikenneturvallisuuteen liittyvistä asioista, kuten mm. liikennekäyttäytymisestä, ajonopeuksista ja liikenneturvallisuustiedon saamisesta. Kysely kohdistettiin koululaisille, heidän vanhemmilleen, koulujen henkilökunnalle ja eri kohderyhmille. Vastauksissaan he voivat esittää myös mahdollisia omia parannusehdotuksiaan. Koululaiskyselyillä saadaan tietoja erityisesti jalankulku- ja polkupyöräliikenteen ongelmista.

Ennen kyselyjen postittamista lähetettiin lehdistölle ja radiolle tiedote hankkeesta. Kaikkiaan kyselykaavakkeita jaettiin ja lähetettiin noin 1500 ja niitä palautettiin yhteensä 734 (noin 48 %). Luvussa on mukana myös puhelimitse vastanneet tai kunnantalolla lomakkeen täyttäneet.

Alueellisesti vastauksia saatiin eniten Rantakylästä, 336 kpl, seuraavina Otava (Liukkola mukana), 93 kpl ja Vanhala, 36 kpl.

2.4.2 Koululaiskysely

Koululaiskysely lähetettiin kaikille kunnan peruskoulun ala-asteen 4. ja 8. luokkalaisille. Kyselyyn vastasi 220 oppilasta.

2.4.3 Kysely koululaisten vanhemmille, koulujen henkilökunnalle ja kohderyhmille

Peruskoulujen henkilökunnalle ja oppilaiden vanhemmille toimitettiin omat kyselykaavakkeet. Vastauksia saatiin 487 kpl.

Kysely lähetettiin myös seuraaville kohderyhmille: taksiautoilijat, Mikkelin Autokuljetus Oy, Läänin Tilausliikenne Oy, Savonlinja, Pelastuslaitos, Otavan VPK, Tielaitoksen Mikkelin tukikohta, kylätoimikunnat, seurakunnat, päiväkodit ja Mikkelin Seudun Invalidit ry. Kohderyhmäkyselyssä saatiin vastauksia 27 kpl.

2.4.4 Käytetyt kulkuneuvot

Kyselyssä tiedusteltiin yleisintä kulkutapaa. Valtaosa vastaajista oli merkinnyt monta tapaa.

Taulukko 6. Käytetty kulkutapa

	Kävelen	Polkupyörä	Linja-auto	Henkilöauto	Muu
Koululaiset	163	125	79	78	17
Muut	261	179	40	421	19
Yhteensä	424	304	119	499	36

2.4.5 Liikenneturvallisuuteen liittyvät mielipiteet

Asukkailta kysyttiin myös mielipiteitä liikenneturvallisuuteen liittyvistä asioista, kuten käyttäytymistavoista liikenteessä, ajonopeuksista, heijastimen ja kypärän käytöstä, pelottavista asioista, tiedottamisesta ja koulutuksesta sekä valvonnasta.

Mielipiteitä ja parannusehdotuksia saatiin runsaasti liikenteeseen ja liikenneturvallisuuteen liittyvistä asioista. Aineistoa ei esitetä tässä raportissa, vaan työn tilaajille luovutetuissa projektikansiossa.

2.5 Maastotarkastelut

Työn aikana konsultti tutki maastossa kaikki ympäristöryhmän valitsemat tai muuten esiin tulleet ongelmakohteet. Maastossa syvennettiin kohteen ongelmiin ja pohdittiin mahdollisia parannustoimenpiteitä. Suuri osa kohteista valokuvattiin ja/tai niistä tehtiin piirroksia varsinkin, jos karttamateriaalia kohteesta ei ollut saatavilla.

2.6 Ongelmakohteet

2.6.1 Yleisökyselyssä esiin tulleet ongelmakohteet

Yleistä

Kaikkiaan vastauksissa mainittiin 168 ongelmakohdetta tai vaaranpaikkaa. Kohteista 56 sijaitsee Rantakylässä, 20 Otavassa ja 92 haja-asutusalueella. Yleisökyselyn kaikki ongelmakohteet on koottu taulukkoon 7, joka on liitteessä 1/1.

Rantakylä

Rantakylässä sai eniten mainintoja Vanhan Otavantien ja Rakentajantien liittymä. Maininnat tulivat lähes yksinomaan muilta kuin koululaisilta. Ongelmina mainittiin huono näkyvyys ja sekavuus. (Päätiessä on notko ja Roposen kaupalle vievä kaavatie on liittymäalueella).

Toiseksi eniten Rantakylässä sai mainintoja Rantakyläntien ja Torpantien liittymäseutu. Rantakylän tiellä ajetaan kovaa ja tien ylitykset ovat vaarallisia. Samanveroisena ongelmana mainittiin Torpantie, jossa tien ylityspaikka kevytväylälle sijaitsee notkossa. Nämä edellä mainitut kaksi kohdetta saivat koululaisilta Rantakylässä eniten mainintoja.

Vanhan Otavantien ja Vanhamäentien liittymä koetaan myös vaaralliseksi paikaksi.

Listan kärkipäähän sijoittuvat Vanhan Otavantien ja Rantakyläntien liittymä, Rakentajantien ja Poikkitie liittymä, Rantakylän koulun alikulkukäytävä, urheilutalon piha ja pururadan puoleinen kulma ja Rantakyläntie kokonaisuudessaan.

Rantakylän ongelmakohteet on merkitty kuvaan 14.

Otava

Mainintojen perusteella Otavan taajaman vaarallisimpana paikkana pidettiin Hirvensalmentien (mt 431) ja Otavantien/Akuntien liittymää ensisijaisesti maantien kovien ylinopeuksien vuoksi.

Koululaisilta keräsi eniten mainintoja Otavan koulun alikulkukäytävä pimeyden, liukkauden ja tulvimisen vuoksi, jolloin ylitetään tie. Lähes yhtä ongelmalliseksi koettiin Hirvensalmentie Mäntytien ja Vanhan Otavantien liittymäalueilla. Myös valtatie 5 ja radan alikulkutunneleita moitittiin pimeiksi, liukkaiksi ja tulviviksi, jolloin joutuu ylittämään radan. Hirvensalmentien radan alikulkusilta mainitaan sateella olevan täynnä vettä ja lisäksi korkeille ajoneuvoille kapea muotonsa vuoksi. Edelleen ongelmakohtiksi mainitaan mm. Otavan aseman seutu radan ylitysten vuoksi, Akuntien mutka, Otavantien ja Koulutilan liittymä, Vanhan Otavantien ja Asemantien liittymä, Otavantien ja Ukontien liittymä ja Otavantien ja radan tasoylikäytävä. Otavan yhteydessä voi mainita vielä Liukkolan koululle johtavat tiet, joilla mm. lumen aeraus aiheuttaa vaaratilanteita lapsille.

Otavan ongelmakohteet on merkitty kuvaan 15.

Haja-asutusalue

Haja-asutusalueella sai eniten mainintoja valtatie 5 ja Kokkosenlahden paikallistien liittymä ja valtatie 5 välillä Parkkilan liittymä – Hännilän liittymä. Suurinopeuksisen valtatie ylittäminen ja pyöräily valtatiellä on vaarallista. Toisena ja kolmantena mainintojen määrän perusteella ovat kantatie 62 ja Vanhamäen paikallistie syinä kovat nopeudet ja kapeus. Lisäksi kantatiellä on raskasta liikennettä ja se on vaarallinen ylittää. Vanhamäentiellä mainitaan muina syinä rullasuksiihtäjät ja talvihoidon taso.

Seuraavina vaarallisina kohteina mainintoja saivat mm. Ihastjärven paikallistien loppuosa, valtatie 13 ja Pajulantien/koulun liittymä, Pajulantie, valtatie 13 ja Kovalantien/Vanhan Kangasniementien liittymä, Heinälahden koulun kohta, valtatie 13 kaupungin eteläpuolella, Vuolingon tasoylikäytävä (rata), Rämälän koulun piha ja Sairilantie.

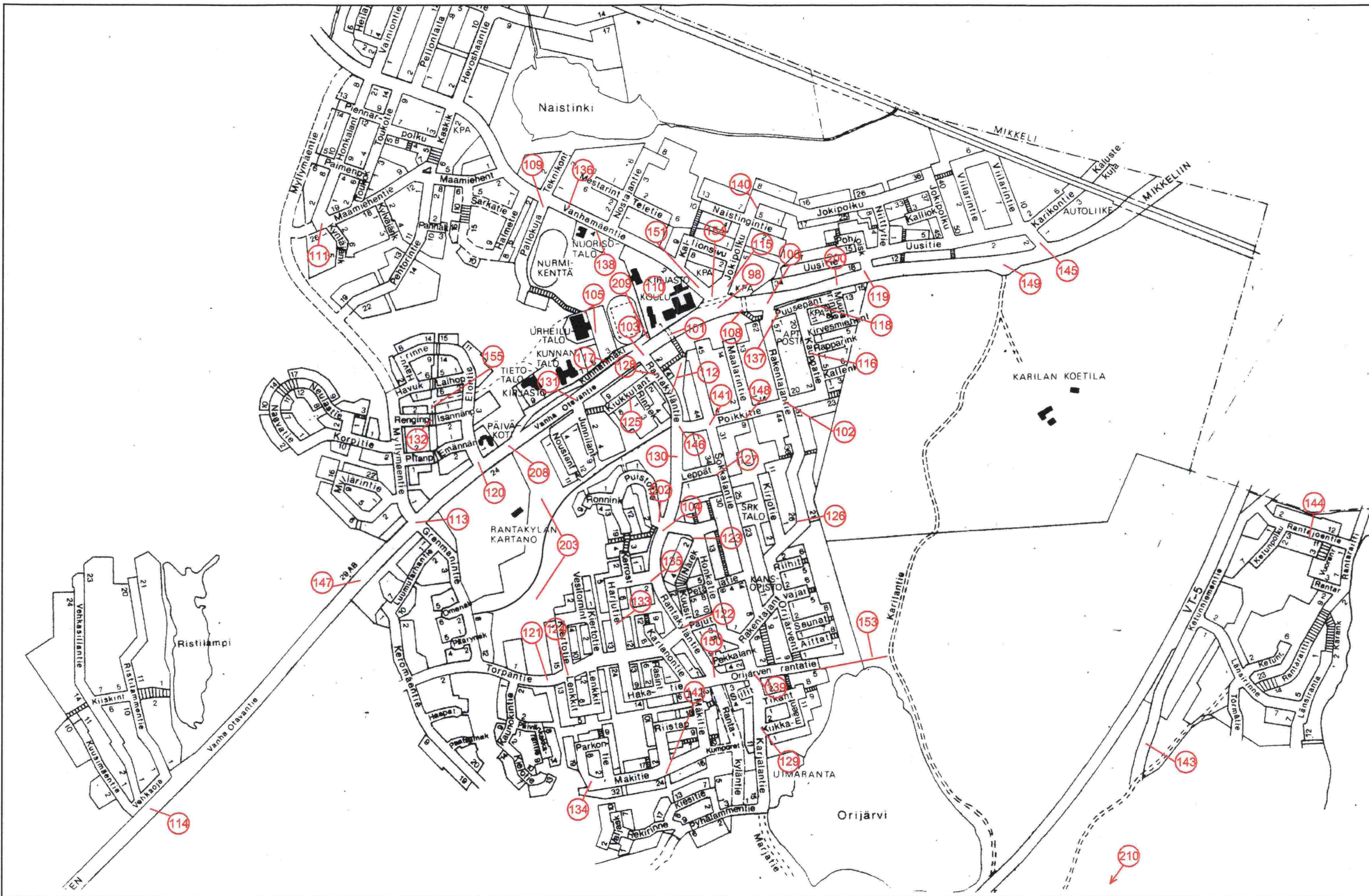
Haja-asutusalueen ongelmakohteet on merkitty kuvaan 16.

2.6.2 Muut ongelmakohteet

Yleisökyselyssä esiin tulleiden ongelmakohteiden ja kohdassa 2.3.3 esitettyjen onnettomuuksien kasautumakohtien lisäksi tutkittiin toistakymmentä kyselyssä mainitsematonta, mutta entuudestaan ongelmalliseksi tiedettyä tai maastokäyntien perusteella ongelmalliseksi havaittua kohdetta.

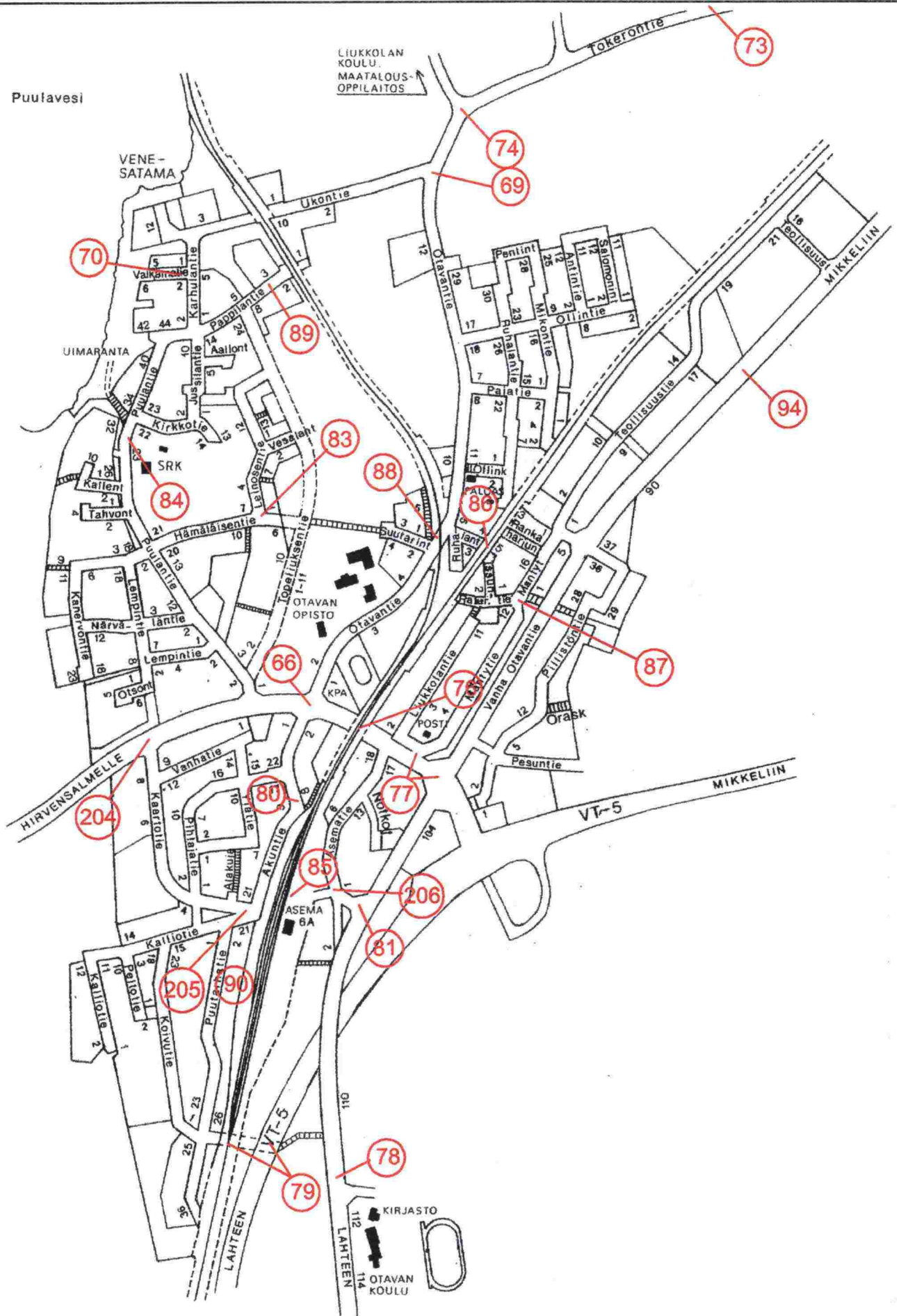
Yleisökyselyn ulkopuolelta tulleet kohteet on lueteltu taulukossa 8, joka on liitteessä 1/2.

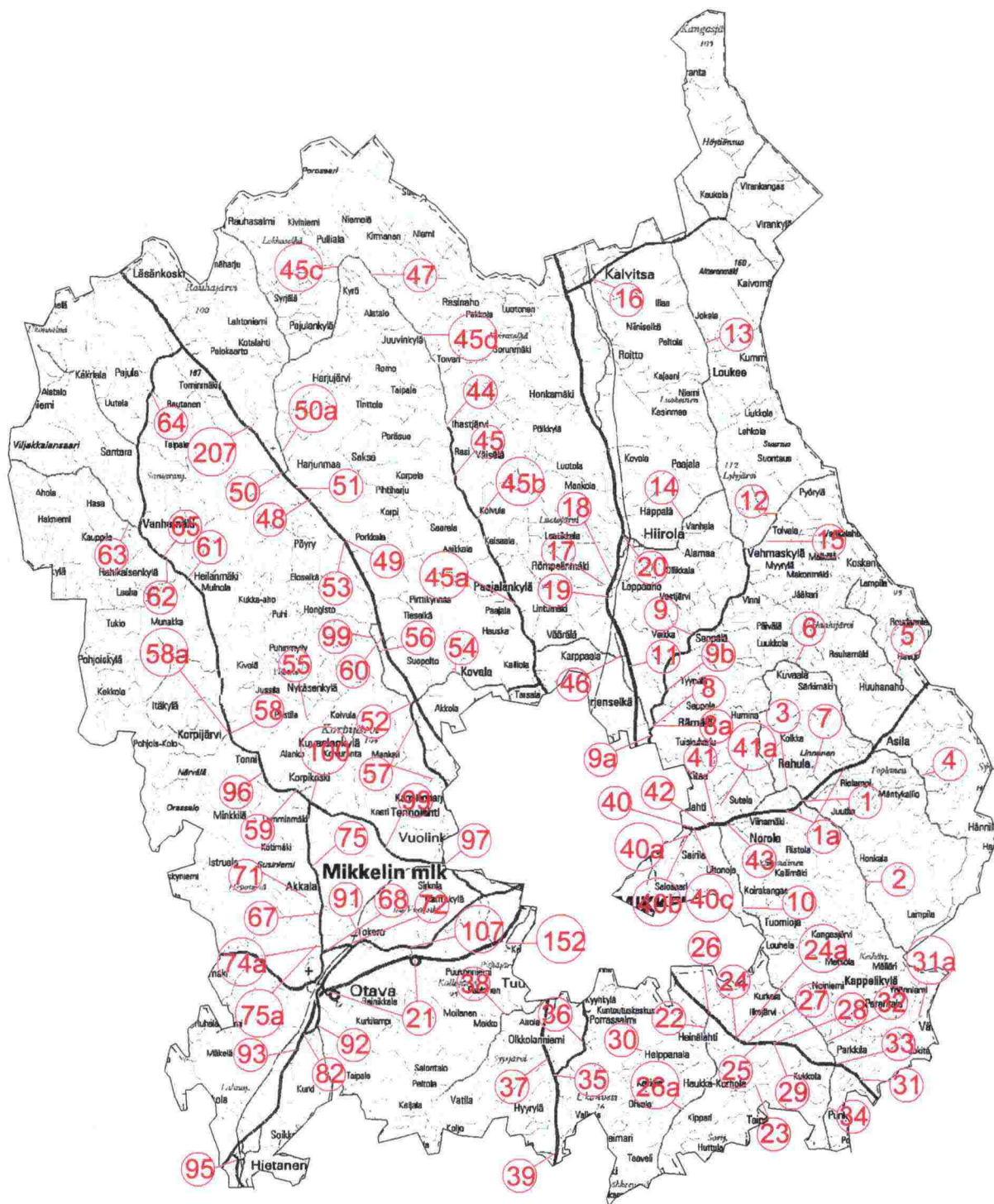
Kuva 14. Rantakylän taajaman ongelmakohteet

Kuva 15. Otavan taajaman ongelmakohteet

Kuva 16. Haja-asutusalueen ongelmakohteet

Kuva 17. Rakentajantien liittymä Vanhalla Otavantiellä (kohde106).

Kuva 18. Puusepätie Vanhan Otavantien vieressä (kohde 118).

Kuva 19. Rantakylän koulun alikulkukäytävän edusta (kohde 101).

Kuva 20. Otavantien ja Akuntien liittymä Hirvensalmentielle (kohde 66).

Kuva 21. Kokkosenlahden ja Rahulantien liittymä valtatiellä 5 (kohde 1).

Kuva 22. Parkkilantien ja Puntalantien liittymä kantatiellä 62 (kohde 33).

Kuva 23. Syrjätien liittymä Vanhamäentiellä (kohde 65).

Kuva 24. Vanhan Korpikoskentien liittymä Sahantiellä Otavassa (kohde 67).

3 AIKAISEMPI LIIKENNETURVALLISUUSUUNNITELMA

3.1 Toimenpiteiden toteutuneisuus

Vuonna 1988 laaditussa Mikkelin maalaiskunnan liikenneturvallisuuksuunnitelmassa esitettiin toimenpide-ehdotukset erikseen taajamissa ja haja-asutusalueella ja taajamissa vielä erikseen kevytliikenteen ja autoliikenteen osalta. Lisäksi tehtiin yhteenveto vireillä olleista paikallisteiden parantamishankkeista, joita työryhmä suositteli toteutettavaksi.

Suunnitelmassa ehdotettuja toimenpiteitä tai suositeltuja hankkeita on toteutettu usein osittain tai muutettuina, mikä on otettu huomioon toteutuneisuustietoa määriteltäessä.

Koko kunnan alueella suunnitelman 47:stä toimenpiteestä on toteutettu yli 25 (54 %) ja 13 :sta hankkeesta kahdeksan (62 %). Toimenpiteet ja hankkeet yhdistettynä toteutuneisuus on 55%.

3.1.1 Kevytliikenteen toimenpiteet taajamissa

Rantakylässä kevytliikenteen toimenpidekohteita oli 12, joista on toteutettu kuusi (50 %). Otavassa kevytliikenteen toimenpidekohteita oli kolme, jotka kaikki on toteutettu.

3.1.2 Autoliikenteen toimenpiteet ja pienet toimenpiteet taajamissa

Rantakylässä autoliikenteen toimenpiteitä ja pieniä toimenpiteitä oli kuusi, joista on toteutettu kolme (50 %). Otavassa vastaavia toimenpiteitä oli kaksi, joista on toteutettu puolitoista (75 %).

3.1.3 Toimenpiteet haja-asutusalueella

Haja-asutusalueella toimenpiteet jaettiin kevytliikenteen, autoliikenteen ja muihin toimenpiteisiin. Muut toimenpiteet, joita oli kolme kappaletta, tarkoittavat näkemäraivauksia liittymissä ja hirvivaroituserkkeitä. Kevytliikenteen toimenpidekohteita oli kuusi, joista kaksi on toteutettu (33 %). Autoliikenteen ja muita toimenpiteitä oli yhteensä 18, joista vajaan 10 on toteutettu (54 %). Haja-asutusalueella, hankkeet pois lukien, esitettiin kaikkiaan 24 toimenpidettä, joista on toteutettu vajaan 12 (49 %).

3.1.4 Vireillä olleet paikallisteiden parantamishankkeet

Työryhmän toteutettavaksi suosittelemia paikallistiehankkeita oli maalaiskunnan alueella kaikkiaan 13, joista on toteutettu kahdeksan (62 %). Kuusi hanketta toteutettiin kokonaisuudessaan.

3.1.5 Kustannukset

Aikaisemman liikenneturvallisuussuunnitelman kaikkien 47 :n toimenpiteen (ei hankkeita) kustannuksiksi oli arvioitu vuoden 1988 kustannustasolla yli 28 Mmk. Toimenpiteistä on toteutettu 54 %.

3.2 Vaikutukset liikenneturvallisuuteen

3.2.1 Onnettomuuskehitys

Tieliikenneonnettomuuksien määrään ja niiden vakavuuteen vaikuttavat liikenneympäristön lisäksi monet muutkin seikat, kuten liikenteen määrä, autojen turvalaitteet, liikennekäyttäytyminen jne. Liikenneturvallisuussuunnitelman toteuttaminen on yksi keino pyrittäessä kohti parempaa liikenneturvallisuutta. Onnettomuuskehitystä on tarkasteltu yleisellä tasolla koko Mikkelin maalaiskunnan alueella.

Vuonna 1988 laaditussa liikenneturvallisuussuunnitelmassa lähtötietoina olleita onnettomuusmääriä vuosilta 1984 – 1986 on verrattu vuosien 1996 – 1998 onnettomuusmääriin.

Taulukko 9. Kolmivuotiskausina kuolemaan, loukkaantumiseen tai omaisuusvahinkoon johtaneet onnettomuudet.

Jakso	Kuol. joht	Loukk.	Om. vah.	Yht.
vv. 1984 - 1986	14	66	230	310
vv. 1996 - 1998	7	54	185	246

Onnettomuuksien kokonaismäärä ja ennen kaikkea kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien määrä on liikenteen kasvusta huolimatta pienentynyt. Vastaavanlainen kehitys on nähtävissä koko maata käsittävissä onnettomuustilastoissa. Alueittain tarkasteltuna onnettomuuskehitys voi kuitenkin olla päinvastainen. Etelä-Savon onnettomuustilastot vuosilta 1997 ja 1998 osoittavat kuolleitten määrän nousseen, myös loukkaantuneiden ja onnettomuuksien kokonaismäärissä on vähäistä kasvua.

3.2.2 Onnettomuuskustannukset

Muiden seuraamuksien lisäksi onnettomuuksien kustannukset ovat suuret. Kuolemaan johtaneen onnettomuuden kustannuksiksi on arvioitu noin 8 Mmk, loukkaantumiseen johtaneen noin 860 000 mk ja omaisuusvahinkoon johtaneen noin 36 000 mk (kustannustiedot vuodelta 1990).

Edellä esitettyjen kolmivuotiskausien onnettomuuskustannuksien ero kuolemaan johtaneiden onnettomuuksien osalta on 56 Mmk, loukkaantumiseen johtaneiden onnettomuuksien osalta 10 Mmk ja omaisuusvahinkojen osalta 1,6 Mmk. Yhteensä onnettomuuskustannuksien ero on noin 68 Mmk.

4 LIIKENNETURVALLISUUSSUUNNITELMAN TAVOITTEET

Suunnitelman tavoitteina on vähentää liikenneonnettomuuksia ja alentaa onnettomuusriskiä. Tavoitteisiin pyritään

- ongelmallisiksi koettujen liittymien ja tienosien parantamisella
- kevyen liikenteen turvallisuuden lisäämisellä
- yleisen mielipiteen muokkaamisella liikenneturvallisuustyölle positiiviseksi
- kunnan eri hallinnonalat kattavan liikenneturvallisuustyön järjestämisellä

5 TOIMENPIDESUUNNITTELU

5.1 Toimenpidekohteiden valinta

Yleisökyselyssä esiin tulleet ongelmakohteet täydennettyinä kyselyssä mainitsematta jääneillä onnettomuuskohteilla tai entuudestaan tiedossa olevilla tai työn aikana havaituilla ongelmakohteilla muodostivat lähtöaineiston, josta yhteistyössä maalaiskunnan ja tiehallinnon kanssa valittiin kohteet jatkokäsittelyyn. Maastokäyntien (olosuhdetarkastelujen) jälkeen tehtiin lopullinen valinta liikenneturvallisuussuunnitelmaan otettavista toimenpidekohteista.

5.2 Onnettomuuksien kasautumakohdat

Sellaisia onnettomuuksien kasautumakohtia, joita ei mainittu yleisökyselyssä tai joissa hirvieläinonnettomuudet eivät muodostaneet merkittävää osuutta, jäi vielä neljä. Ne kaikki sijaitsevat valtatiellä 5.

Pari kilometriä Otavan taajaman eteläpuolella on yksi onnettomuuksien kasautumakohta (C, kuva 9) pituudeltaan noin 0,7 km. Valtatien suuntauksen parantaminen on tällä kohtaa tehty vuonna 1990. Osuudella on Otavan paikallistien liittymä ja mäki. Onnettomuuksia on sattunut kuusi: 2 kohtaamis-, 2 hirvi-, 1 peräänajo- ja 1 yksittäisonnettomuus. (Onnettomuuksia tarkastellaan vuosilta 1994 – 1998). Onnettomuustietoja tarkemmin tutkimalla ei voida kohteen onnettomuuksien aiheuttajaksi nimetä tien linjausta, tasausta tai vastaavaa.

Toinen kasautumakohta (E) on Tikkalassa ohituskaistaosuudella vajaan puolen kilometrin matkalla. Valtatie on rakennettu vuonna 1987. Tie on suora ja tasainen. Osittainen ohittaminen vastakkaiseen suuntaan ei ole ollut sallittua loppukesän -99 jälkeen. Onnettomuuksia on sattunut viisi: 3 ohitus-, 1 kohtaamis- ja 1 hirvionnettomuus.

Kolmas kasautumakohta (F) on Orijärven ja Pitkäjärven eritasoliittymän välillä pituudeltaan noin 1,1 km. Valtatie on rakennettu vuonna 1987. Tie on tasainen kaarrellen loivasti. Ohittaminen on sallittu molempiin suuntiin. Onnettomuuksia on sattunut yhdeksän: 5 yksittäis-, 2 peräänajo-, 1 kohtaamis- ja 1 muu onnettomuus (peruutus tai törmäys). Tälle kohteelle on kertynyt harvinaisen paljon yksittäisonnettomuuksia: rattijuoppoja, sairauskohtauksia, törmäämisiä (mm. varoituslaitteisiin).

Neljänneksi kasautumakohdaksi (G) voidaan määritellä koko väli Visulahdesta Rahulaan pituudeltaan noin 4 km, josta vielä voidaan tarkentaen mainita Norola kaksine kuolonkolareineen. Valtatie Visulahdesta Viinamäkeen on mutkainen ja loivasti mäkinen. Osuudella on kaksi paikallistien liittymää ja lukuisia yksityisteiden liittymiä. Valtatie on rakennettu 1950-luvun lopulla, mutta monia parannustöitä on tehty sen jälkeen. Viinamäen jälkeiselle lähes suoralle ja tasaiselle osuudelle on tehty ohituskaista ja liittymiin on rakennettu väistötiloja ja kääntymiskaistoja. Norolaan on rakennettu kevyen liikenteen alikulku. Myös yksityisteitä on järjestetty ja tehty näkemäraivauksia. Yleissuunnitelman mukaan rakennetaan tulevaisuudessa uusi korkeatasoinen sekaliikennetie ja nykyinen tie jää rinnakkaistieksi.

Osuudella on sattunut 21 onnettomuutta: 6 yksittäis-, 5 hirvi-, 3 muu (peruutus tai törmäys), 4 kohtaamis-, 2 kääntymis- ja 1 peräänajo-onnettomuus. Puolet onnettomuuksista (10 kpl) on ulosajoja tai vastakkaiselle ajokaistalle ajautumisia, mistä myös usein on seurannut kolari toisen kanssa.

5.3 Parantamistoimenpiteet

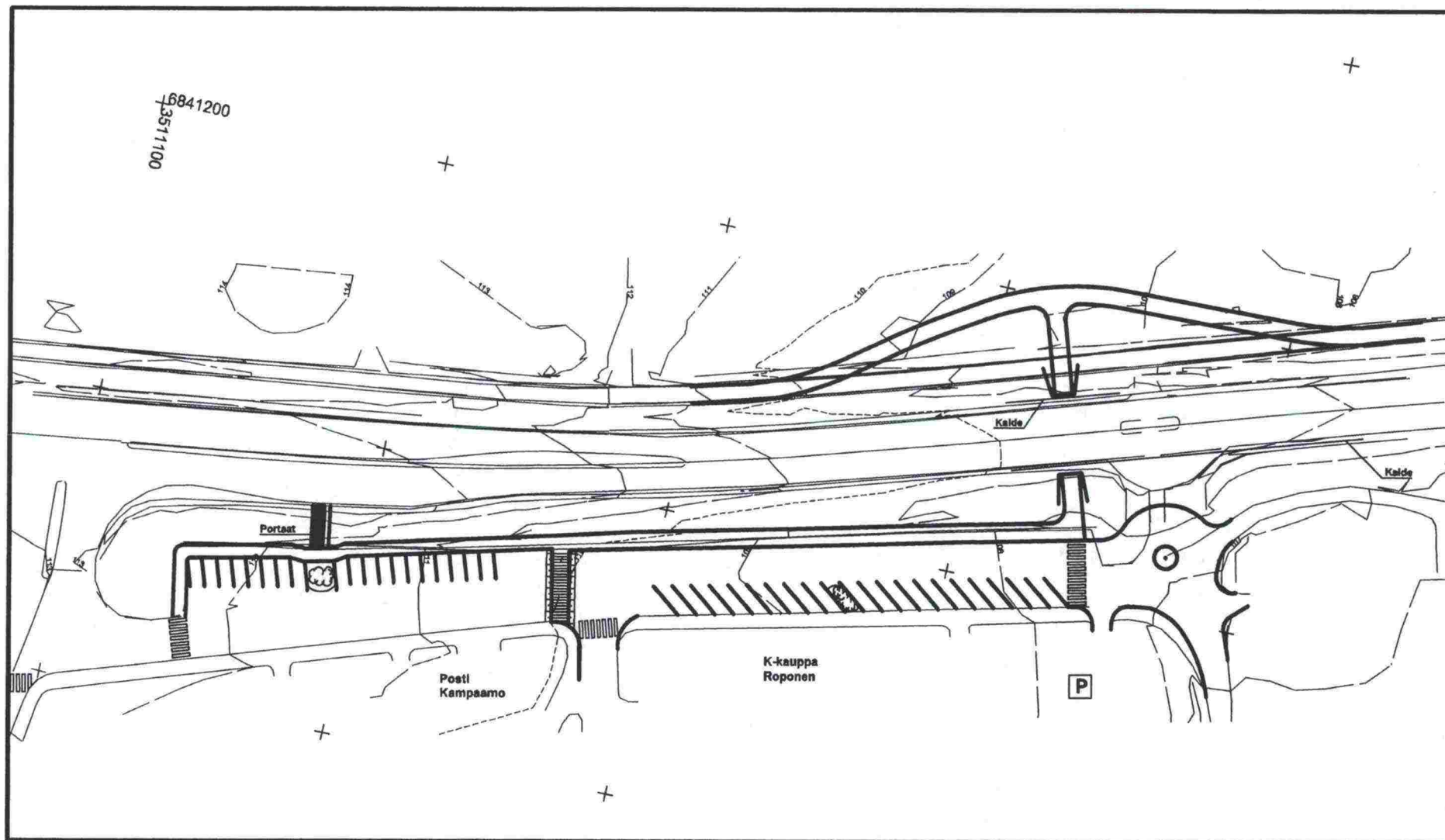
5.3.1 Rantakylä

Rantakylän tärkeimpiä toimenpidekohteita on vilkasliikenteinen Vanha Otavantie, joka entisenä valtatieksi on geometrialtaan suuripiirteinen ja myös leveä. Tielle on tehty vuosien mittaan parantamistoimenpiteitä pyrkimyksenä tehdä tiestä turvallisempi ja saada tielle enemmän taajamamaista ilmettä. Toimenpiteitä tarvitaan edelleen lisää mm. kevyen liikenteen turvallisuuden parantamiseksi ja asutuksen laajenemisen vuoksi. Vanhalle Otavantielle on esitetty monenlaisia toimenpiteitä, kuten mm. näkemän parantamista tasausta nostamalla, kahta alikulkukäytävää, kanavointia ja suoja-tiesaaarekettä.

Viereisen Puusepätien (Roposen kauppa) pysäköinti- ja kevyen liikenteen järjestelyt nivoutuvat oleellisesti yhteen Vanhan Otavantien toimenpiteiden kanssa.

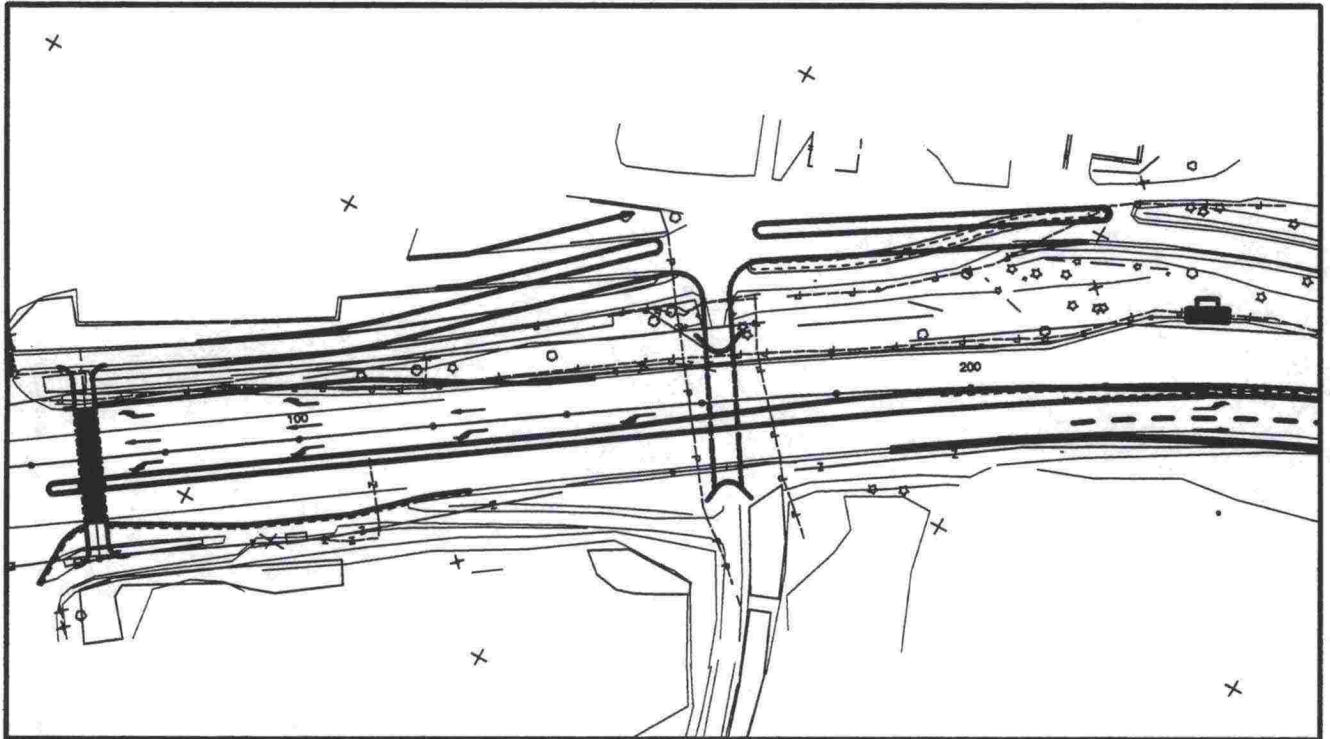
Asutuksen laajentuessa on Rantakyläntiestä tullut vilkasliikenteinen kokoojaväylä. Tie on leveä ja nopeudet tahtovat kasvaa suuriksi, jolloin mm. tien ylittäminen on vaarallista. Toimenpiteinä esitetään tien kaventamista ja suojateiden korottamista. Liittymien toimenpiteinä on mm. kaventaminen ja välikaistojen (auto/kevyt) rakentaminen tai jatkaminen.

Kaikkiaan Rantakylässä on 33 isoa tai pientä liikenneympäristön parantamiskohdetta.

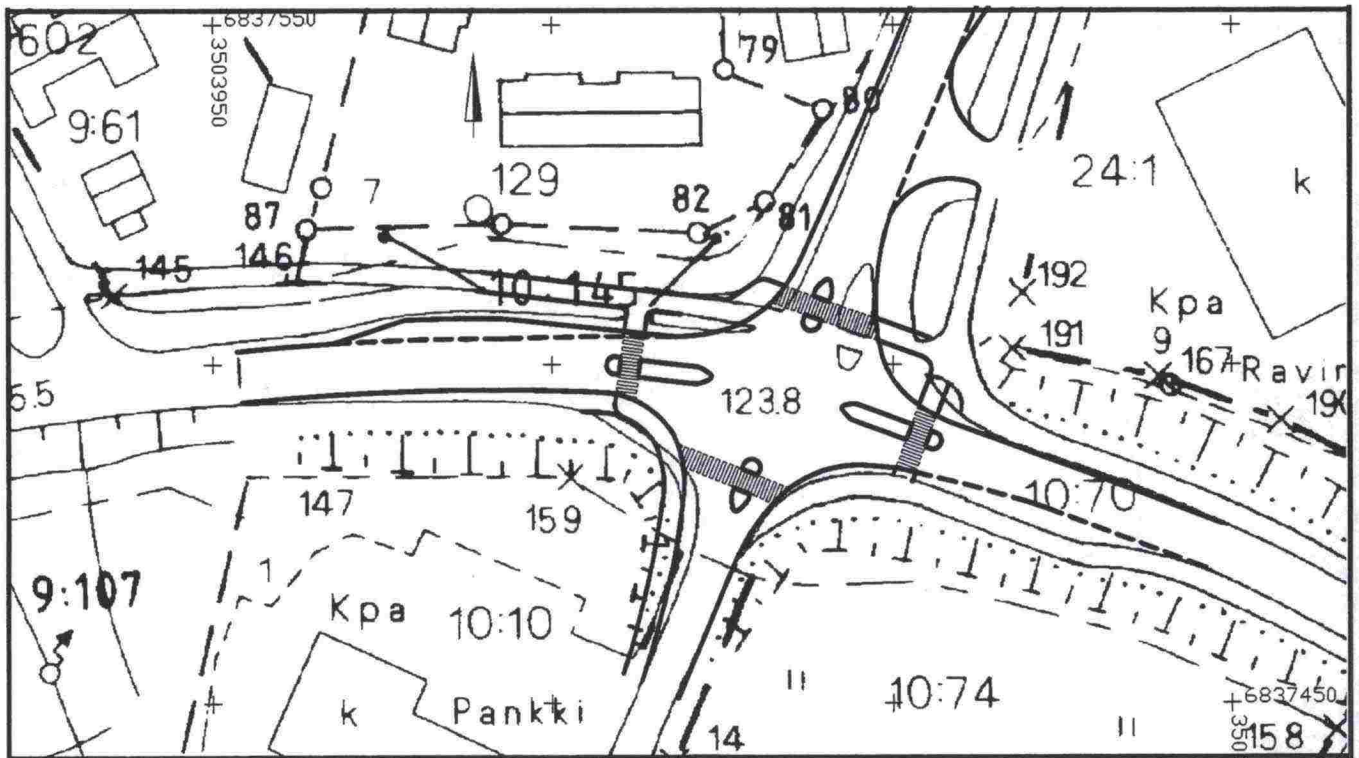

Kuva 25. Puusepätien suunnitelmaluonnos

Kuva 26. Kevytväylän siirron suunnitelmaluonnos Rantakylän koulun alikulkukäytävän kohdalla

Kuva 27. Hirvensalmentien suunnitelmaluonnos Akuntien/Otavantien liittymässä

5.3.2 Otava

Otavan liikenneturvallisuusongelmat keskittyvät taajamaa halkovalle Hirvensalmentielle (mt 431). Erityisesti Hirvensalmen suunnasta ajetaan keskustaan usein kovalla vauhdilla. Taajamamerkin lisäksi tarvitaan muita rakenteita ilmoittamaan tielläliikkujille liikenneympäristön muutoksesta. Toimenpiteinä esitetään:

- päätielle Kaartotien liittymään saareke
- Hirvensalmentien kaventaminen ja lievä linjauksen muutos (kauemmaksi Akuntiestä)
- Otavantien (pt 15098) liittymän kavennus ja linjaus kohdakkain Akuntien liittymän kanssa
- Otavantien/Akuntien liittymässä päätielle ja liittymiin suojatiesaarekkeet
- radan alikulkusillan kunnossapidon tehostaminen
- Vanhan Otavantien liittymiin laitetaan STOP-merkit

Otavassa on yhteensä 12 isoa tai pientä liikenneympäristön parantamiskohdetta.

5.3.3 Haja-asutusalue

Haja-asutusalueella toimenpidesuunnittelua vaativien kohteiden kirjo on laaja ja niiden tärkeysjärjestykseen laittaminen vaikeaa.

Haja-asutusalueella eniten mainintoja yleisökyselyssä saaneeseen valtatie 5 Rahulantien/Kokkosenlahdentien liittymään (sisältää Linnasentaipaleen liittymän) on esitetty parannustoimenpiteinä liittymien porrastamista ja yksityistiejärjestelyjä. Kohteesta on tehty selvitys, mutta hankkeen kalleuden takia sen suunnittelu ei ole edennyt pitemmälle.

Valtatietä 13 parannetaan parhaillaan välillä Löytö – Porrassalmentie. Kaikkea tavoiteratkaisun toimenpiteitä ei kuitenkaan vielä toteuteta, kuten valtatie suuntauksen parantamista välillä Heimari – Porrassalmi. Parannustyö jatkuu lähivuosina välillä Porrassalmentie – Silvasti. Yleissuunnitelman mukaan toimenpiteinä on ohituskaidtojen rakentaminen, kevyen liikenteen väylä alikulkuineen, yksityistiejärjestelyjä ja lisäkaistojen rakentaminen liittymiin.

Kantatiestä 62 on laadittu tarveselvitys, jossa toimenpiteinä esitetään tien leventämistä, tasauksen parantamista ja liittymäjärjestelyjä. Koko hanke on kallis eikä sen toteuttamisesta ole tarkempaa tietoa. Siksi on esitetty erikseen toteutettavia toimenpiteitä vaarallisiin liittymiin:

- Parkkilantien/Puntalantien liittymään näkemäleikkaus, oikealle kääntymiskaista (Ristiinaan) ja valaistus
- Taavelintien liittymän parantaminen päätieltä leikkaamalla
- Yksityisteiden liittymien parantamisia näkemäleikkauksilla, liittymän siirroilla tai väistötiloilla

Haja-asutusalueella on kaikkiaan 36 mittavaa tai pientä liikenneympäristön parantamiskohdetta.

5.4 Hirvieläinonnettomuudet

Hirvieläinonnettomuuksien määrä on kasvanut koko 90 – luvun. Tilastojen mukaan suurin osa hirvionnettomuuksista tapahtuu valoisaan aikaan, kuivalla kelillä ja kauniilla säällä. Hirvieläinonnettomuuksien torjuntaan käytetään monia keinoja, joiden kustannukset myös poikkeavat toisistaan suuresti. Viime kädessä onnettomuuden välttäminen riippuu kuitenkin kuljettajan valppaudesta ja toiminnasta.

Erilaisia hirvieläinonnettomuuksien torjuntakeinoja:

- riista-aita on tehokas erityisesti moottoriteillä, sekaliikenneteillä aidan jatkuvuus on puutteellinen liittymien vuoksi
- ekosillat eli hirviylikulkusillat tai laajat alikulkusillat yhdistettynä riistaaitaan, etupäässä moottoriväylille
- hirviaitaan rakennettava riistatie (aukko), josta varoitetaan tavallisilla liikennemerkeillä tai välkkyvällä hirvimerkillä (hirvitunnistin), lisäksi nopeusrajoitus
- hirvivaroitusmerkki, autoilijat vähentävät harvoin nopeuttaan
- nopeusrajoitus (tai suositus) hirvivaroitusmerkin yhteydessä
- tienvarsien raivaukset, autoilija havaitsee hirven aikaisemmin, myös hirvi tien ja liikenteen
- suolaiset nuolukivet, ruokintapaikka tai riistapelto houkuttelevat hirvet pois tien läheisyydestä
- hirvikannan vähentäminen
- tiejakson valaiseminen, hirvi havaitaan helpommin
- riistakaivanto (oja) pellolla yhdistettynä matalaan aitaan, hidastaa hirven kulkua
- tiedotukset radiossa tiellä liikkuvista hivistä
- muovinauha tien reunassa, tilapäisratkaisu - ei kestä pitkään
- kemialliset karkotteet, kuten keinotekoinen sudenvirtsa, tilapäiskeino - hirvet tottuvat
- hirvien poisajaminen, tilapäiskeino
- hirvipeilit ja -pillit, todettu tehottomiksi

5.5 Nopeusrajoitukset

5.5.1 Rantakylä

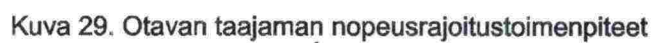
Rantakylän taajaman kaavateille asetetaan aluerajoitus 40 km/h lukuun ottamatta niitä alueita, joilla jo on alhaisempi rajoitus. Rantakyläntien nopeusrajoitus (50 km/h) pidetään toistaiseksi nykyisellään. Kunta harkitsee myöhemmin myös Rantakyläntien ottamista mukaan aluerajoitukseen. Päätökseen vaikuttaa mm. Orijärven rantatien rakentaminen Rantakyläntieltä Orijärven itäpuolelle kaavoitetulle asuntoalueelle. Vanha Otavantie (pt 15105) ja Vanhamäentie (pt 15208) kuuluvat taajaman 50 km/h yleisrajoituksen piiriin.

Rantakylän taajaman nopeusrajoitustoimenpiteet on esitetty kuvassa 28.

5.5.2 Otava

Otavan taajamassa on 50 km/h rajoitus. Kaavateille asetetaan aluerajoitus 40 km/h, joka ei koske Hirvensalmentietä (mt 431), Vanhaa Otavantietä (pt 15105) eikä Otavantietä (pt 15098).

Otavan taajaman nopeusrajoitustoimenpiteet on esitetty kuvassa 29.

5.6 Maankäyttö

Kaavoituksella on suora vaikutus liikenteen määrään ja suuntautumiseen. Oikeaoppinen asuntoalueiden, palveluiden ja muiden toimintojen sijoittelu samanaikaisen liikenneverkon suunnittelun kanssa luovat perustan turvallisuudelle liikennemuuttajille. Rakennetun ympäristön liikenteellisten ongelmakohtien korjaaminen jälkeenpäin on usein hankalaa ja kallista. Kuva 30.

5.7 Koulujen pihat

Yleisökyselyssä mainittiin muutama koulu pihansa vaarallisuuden vuoksi, mikä ilmenee erityisesti lapsia autoilla tuotaessa ja haettaessa koulusta. Tässä suunnitelmassa ei koulujen pihojä ole tarkemmin ryhdytty suunnitteluun. Rantakylän koulun piha suunnitellaan ala-asteen korjauksen yhteydessä lähitulevaisuudessa. Kunnan kaikkien muiden koulujen pihojen liikennejärjestelyt tulisi tutkia ja suunnitella erillisenä suunnittelutyönä.

5.8 Liikennealueiden kunnossapito

Teiden ja muiden liikennealueiden kunnossapito on tärkeä osa liikenneturvallisuustyötä. Talvikunnossapitotoimissa tulee pyrkiä oikeaan ajoitukseen sekä sään että liikenteen suhteen. Liukkauden torjunta on tärkeää erityisesti iäkkäitten ihmisten paljon käyttämillä alueilla (palvelutalot). Liittymien näkemäalueille ei saa kasata korkeita lumivalleja ja kesäisin näkemäalueet on raivattava haittaavasta kasvillisuudesta. Rautateiden tasoristeyksien näkemäalueiden kunnossapito on erityisen tärkeää.

Yksityisteiden liittymien näkemäalueiden kunnossapito kuuluu yksityisen tien pitäjälle.

Liikennemerkkien ja tiemaalauksien kunnosta ja havaittavuudesta pitää myös huolehtia.

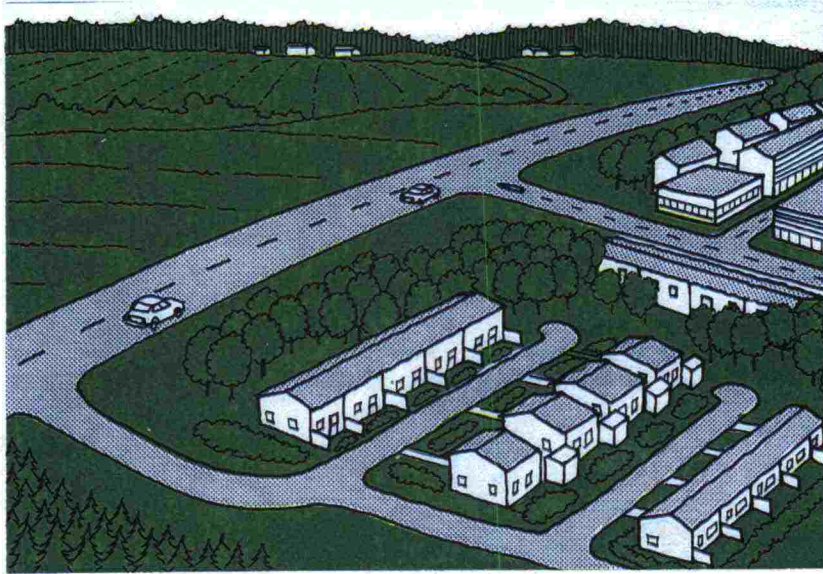
5.9 Liikenteen valvonta

Liikenteen valvonnan keskeisiä kohteita ovat ylinopeudet, rattijuopot, liian lähellä ajaminen, turvavälineiden käyttö, vaaralliset ohitukset ja kevyen liikenteen oikea liikkuminen. Liikkuva poliisi keskittyy valtateiden valvontaan. Paikallinen poliisi huolehtii muun tiestön valvonnasta kohdistuen valvontansa sinne, missä sitä tutkimustensa perusteella eniten tarvitaan. Viime vuosina ajokäyttäytyminen näyttää menneen entistä huonompaan suuntaan. Poliisin resurssit ovat rajalliset, mutta valvonnan tehostaminen kiinnijäämisriskin lisäämiseksi lienee kuitenkin ainoa nopea ja tehokas keino ajokäyttäytymisen parantamiseksi.

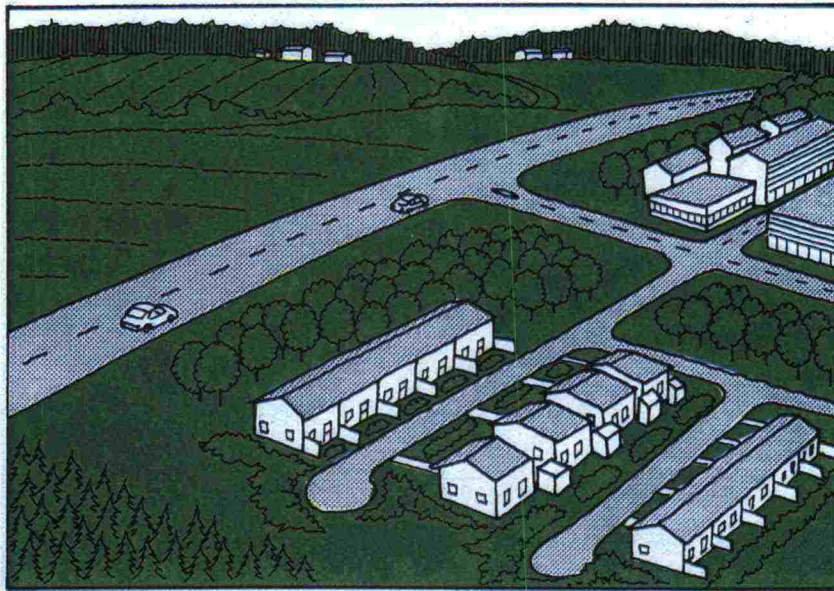

Uuden alueen liikenneyhteydet

VÄÄRIN

OIKEIN

5.10 Koulutus-, valistus- ja tiedotustyö

Liikenneympäristön parantamisen ohella tarvitaan myös liikenneturvallisuusvalistuksen jakamista kuntalaisille. Kunnan kaikkien hallintokuntien yhteistyöllä toteutettavaa, eri ikäryhmille suunnattua liikenneturvallisuusvalistus-, -koulutus ja -tiedotussuunnitelma käsitellään luvussa 7.

6 TOIMENPIDEOHJELMA

6.1 Toimenpiteiden ajoitus

Liikenneympäristön nykytilan selvityksen perusteella valitut kohteet on koottu toimenpideohjelmaan, jossa esitetään kohteiden liikenneturvallisuutta parantavat toimenpiteet, ajoitus, toteuttaja ja alustava kustannusarvio.

Toimenpiteinä on ehdotettu väylien ja liittymien rakentamista tai parantamista, sekä liikenteenohjausta ja kunnossapidon tehostamista.

Hankkeilla on kolme toteuttamisajankohdan mukaista luokkaa:

- I-luokka vuodet 2000 – 2002,
- II-luokka vuodet 2003 – 2005 ja
- III-luokka vuodet 2006 - eteenpäin.

Rantakylän toimenpideohjelman kohteet ovat taulukossa 10 ja kuvassa 31, Otavan kohteet taulukossa 11 ja kuvassa 32 ja haja-asutusalueen kohteet taulukossa 12 ja kuvassa 33.

6.2 Toteuttamisohjelman kustannukset

Toteuttamisohjelman kokonaiskustannukset ovat noin 117 miljoonaa markkaa vuoden 1999 hintatasossa.

Taulukko 13. Kustannusten jakautuminen

Jakso	Kunta	Tiel	VR	Yht.
I	6 437 500	17 651 500	0	24 089 000
II	2 812 000	30 184 000	0	32 996 000
III	3 195 000	53 807 000	3 140 000	60 142 000
Yht.	12 444 500	101 642 500	3 140 000	117 227 000

6.3 Toimenpiteiden vaikutukset

Toimenpiteiden vaikutuksia yleisten teiden henkilövahinkoon johtaneisiin liikenneonnettomuuksiin on tutkittu TARVA-ohjelmalla (Turvallisuusvaikutusten arviointi vaikutuskertoimilla). Tutkimustuloksia ei esitetä tässä raportissa, vaan työn tilaajille luovutetuissa projektikansiossa.

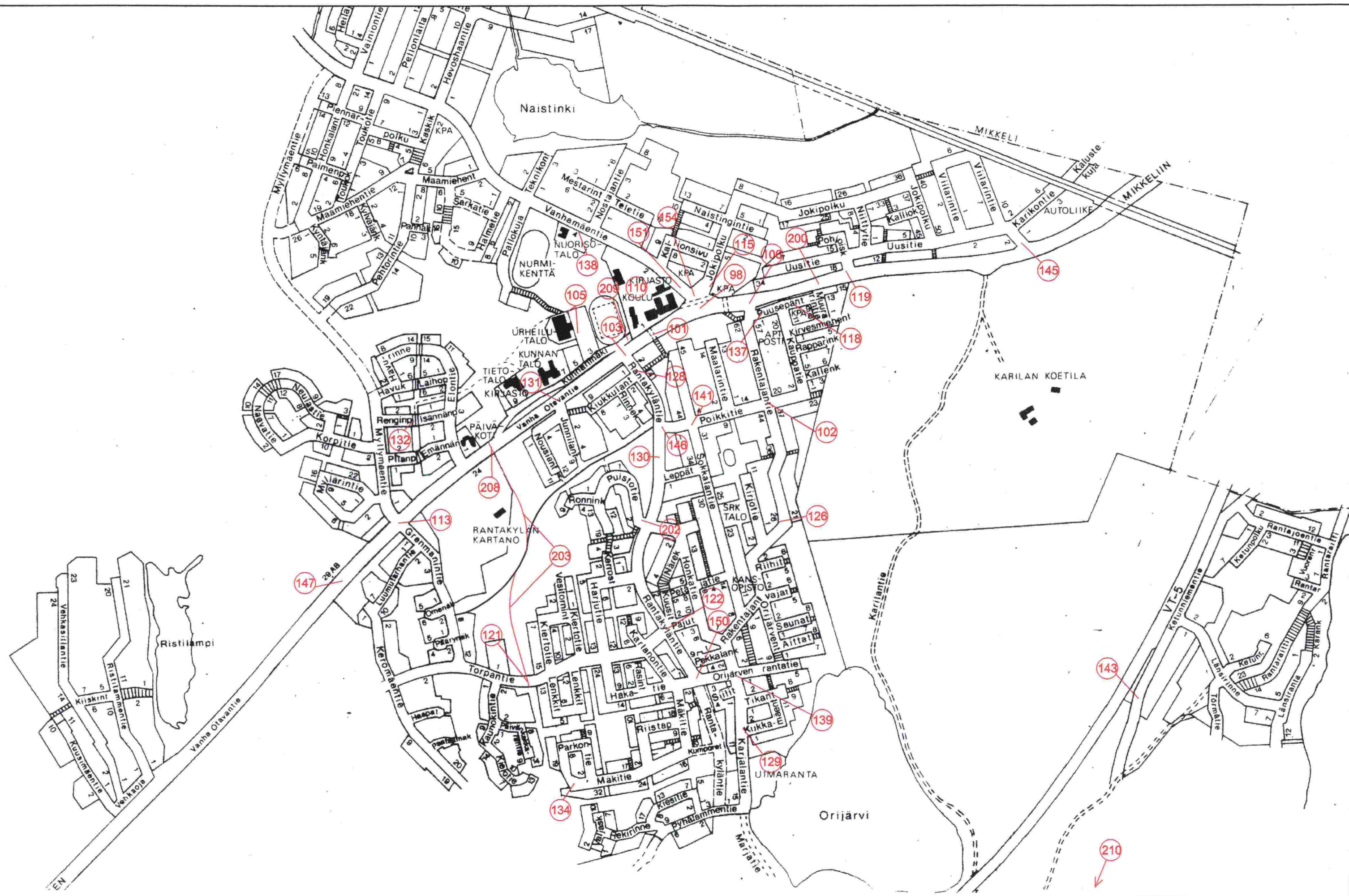

Taulukko 10. Toimenpideohjelman kohteet Rantakylässä

Kohde	Toteutus-jakso	Toteuttaja	Kustannukset mk
Vanha Otavantie (pt 15105)			
145 Karikontien liittymä -puiden harventaminen, mainostaulun siirto	I	Kunta/Tiel	2 000
119 Pohjoiskujan liittymä -suojatieltä suora yhteys kevytväylälle, liittymäkaarteiden suurentaminen	I	Kunta/Tiel	20 000
200 Korokkeellinen suojatie Muurarintien kohdalla -alikulukäytävä	II	Kunta/Tiel	650 000
106 Rakentajantien liittymä -Vanhan Otavantien tasauksen nosto	II	Kunta/Tiel	400 000
98 Vanhamäentien (pt 15208) liittymä -kaiteen jatkaminen ryhmittymiskaistan kohdalla	I	Tiel	12 000
131 Junnilantien liittymä -suojatien siirto ja keskisaareke	I	Tiel	30 000
208 Väli Kunnanmäki - Elontie -alikulukäytävä	I	Kunta	500 000
113 Myllymäentien/Grenmanintien liittymä -liittymän parantaminen	I	Kunta/Tiel	200 000
147 Keromäentien liittymä -katkaisu, yhteys kaavatien kautta	II	Kunta	1 000
Rantakyläntie			
130 Rantakyläntie (ja Orijärven rantatie 139) -kaventaminen ja suojateiden korottaminen	II	Kunta	150 000
146 Poikkitie liittymä -liittymän kaventaminen	II	Kunta	30 000
202 Puistotien liittymä -kevytväylän erottaminen Puistotiestä välikaistalla	II	Kunta	30 000
122 Torpantien liittymä -liittymän välikaistan jatkaminen	II	Kunta	20 000
150 Hakatien liittymä -liittymän kaventaminen	II	Kunta	20 000
Rakentajantie			
126 Väli Puusepantie - Rantakyläntie (sis. kohteen 102) -1. vaihe väli Puusepantie - Poikkitie (sis. kohteen 102), perusparannus, leveä kevytväylä, korotus	I I	Kunta	1 500 000 (500 000)
102 Poikkitie liittymä -risteyksen korotus	I	Kunta	(100 000)
Vanhamäentie (pt 15208)			
154 Jokipolun liittymä -päälysteen uusiminen ja kunnossapidon tehostaminen	I I - III	Kunta	6 000 -
151 Rantakylän koulun kohta -saareke suojatielle	I	Tiel	30 000
138 Nuorisotalon liittymä -pensaiden poisto	I	Kunta	1 000
Muut kohteet			
118 Puusepantie (ja Puusepantien liittymä 137) -auto- ja kevytliikenteen järjestelyt, rakenteiden parantaminen	II	Kunta	600 000
121 Torpantie Kaunokintien ja Lenkkien välillä -alikulukäytävä	I	Kunta	500 000
203 Torpantieltä Vanhalle Otavantielle -kevytväylä	I	Kunta	300 000

101	Rantakylän koulun alikulkutunneli (pt 15105) -alikulun edestä kulkevan kevytväylän linjauksen muutos	I	Kunta/Tiel	60 000
105	Rantakylän urheilutalon piha ja pururadan puoleiset nurkat -nurkille matala aita, pihan pysäköintiruutujen jäsentely väli- kaistoin ja saarekkein	I II	Kunta	5 000 200 000
110	Rantakylän koulun piha -pihasuunnitelma ala-asteen saneerauksen yhteydessä	II	Kunta	300 000
115	Rantakylän pankkiautomaatin seutu (Jokipolku) -ajoradan erottaminen reunatuella ja ajoesteillä	I	Kunta	5 000
129	Karjalantie -rakenteen parantaminen	I	Kunta	300 000
141	Sokkalantie/Poikkitie liittymä -risteyksen korotus	II	Kunta	100 000
210	Ketunniementie/Karilantien liittymä -liittymän tasauksen nosto ja liittymähaaran katkaisu	II	Kunta	50 000
143	Ketunniementie -uusi linjaus Pitkäjärvellä, 0,7 km	I	Kunta	700 000
132	Isännänpolku-Renginpohku -töyssyn muotoilun parantaminen	II	Kunta	2 000
209	Kunnanmäki/Rantakylän koulun liittymä -saareke	II	Kunta	30 000
134	Mäkitie/Parkontien liittymä -näkemäraivaus	I	Kunta	1 000
211	Rantakylän taajaman kaavatiet (katso kuva 28) -40 km/h aluerajoitus (paitsi Rantakyläntie ja yleiset tiet)	I	Kunta	100 000

Kuva 31. Rantakylän taajaman toimenpiteet

Taulukko 11. Toimenpideohjelman kohteet Otavassa

Kohde ja toimenpide		Toteutus- jakso	Toteuttaja	Kustannukset mk
Hirvensalmentie (mt 431)				
77	Mäntytien/Vanhan Otavantien liittymä -Vanhalle Otavantielle STOP-merkit	I	Kunta/Tiel	5 000
76	Radan alikulkusilta -kunnossapidon tehostaminen	I - III	Tiel	-
66	Otavantien (pt 15098)/Akuntien liittymä -Hirvensalmentien linjauksen muutos ja kavennus sekä suojaesaairekkeet päätielle ja liittyville teille, Otavantien liittymän kavennus ja linjaus kohdakkain Akuntietä	II	Kunta/Tiel	400 000
204	Kaartotien liittymä -saareke päätielle	II	Kunta/Tiel	30 000
Muut kohteet				
69	Otavantie (pt 15098)/Ukontien liittymä -suojaie	I	Tiel	4 000
84	Puulantie välillä Seurakuntatalo - uimaranta -suojaie, kevytväylän jatkaminen tien toisella puolella Rantatie liittymään, pyörätelineet liittymään ja rantaan	II	Kunta	170 000
78	Otavan koulun alikulkutunneli (pt 15105) -saarekkeellinen suojaie (alikulua ei poisteta)	I	Tiel	30 000
205	Akuntien/Kaartotien/Kalliotien liittymä -Kalliotien katkaisu talon kohdalla	I	Kunta	2 000
206	Risteys Asematiellä -porrastetut liittymät	II	Kunta	20 000
86	Ruhalantie -radan alikäytävä tulossa	III	VR/Kunta	2 000 000
80	Akuntien mutka -näkemäraivaus	I	Kunta	1 000
79	Vt:n 5 ja radan alikulkutunnelit -kunnossapidon tehostaminen	I - III	Kunta	-
212	Otavan taajaman kaavatiet -aluerajoitus 40 km/h (ei koske yleisiä teitä, katso kuva 29)	I	Kunta	30 000

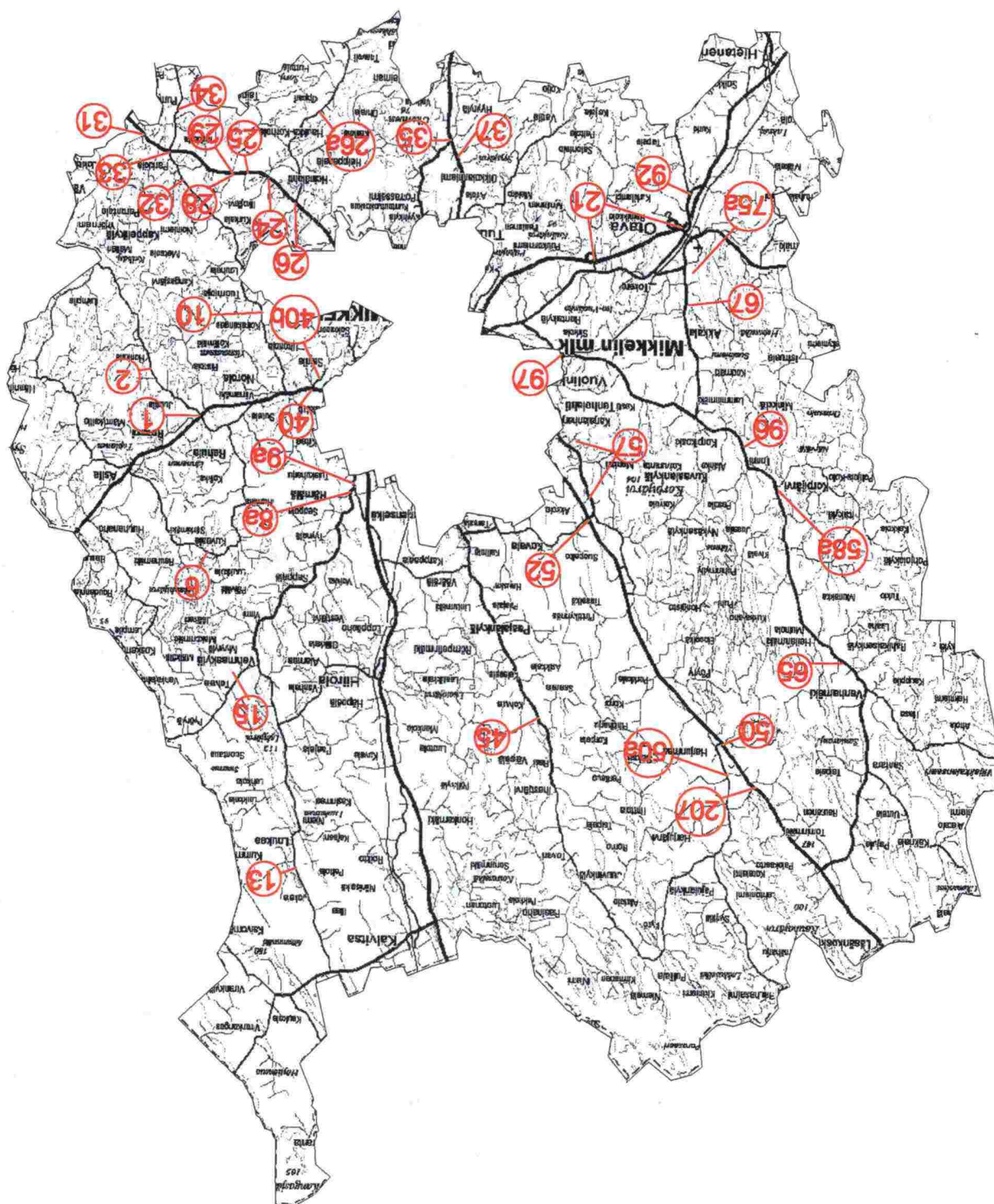

Taulukko 12. Toimenpideohjelman kohteet haja-asutusalueella

Kohde		Toteutus-jakso	Toteuttaja	Kustannukset mk
Valtatie 5				
1	Kokkosenlahdentien (pt 15148)/Rahulantien (pt 15215) liittymä -liittymien porrastaminen, yksityistiejärjestelyt	I	Tiel	2 000 000
21	Tikkalan ja Otavan rampit -kiihdytyskaistat	I	Tiel	2 500 000
Valtatie 13				
37	Väli kaupungin raja - Sokkalanmäki (sisältää kohteen 35), -tehty yleissuunnitelma välille Ristiina - Sattila, josta mlk :n alueella 7 km, rakennetaan väliä Löytö - Porrassalmentie	II	Tiel	18 000 000
35	Porrassalmentien (pt 15131) liittymä -liittymän siirto	I	Tiel	(1 215 000)
52	Kovalantien (pt 15211)/Van. Kangasniementien (pt 15209) liittymä -kääntymiskaista, tulpat, näkemäleikkaus, tiesuunnitelma tekeillä	I	Tiel	300 000
50	Pajulantien (pt 15254)/Harjumaan koulun liittymä -Oikealle Pajulantielle kääntyville kaista	II	Tiel	80 000
207	Pesäjärvientien liittymä -liittymän parantaminen	III	Kunta/Tiel	50 000
Kantatie 62				
25	Väli kaupungin raja - Anttolan raja (sis. kohteet 26, 24, 28, 29, 33, -leventäminen, tasauksen parantaminen, liittymäjärjestelyt, [31] tehty tarveselvitys väliä vt 13 - Puumala, josta maalaiskunnan alueella 10,5 km	III	Tiel	30 000 000
26	Taavelintien (pt 15132) liittymä -päätien ja Taavelintien liittymän tasauksen parantaminen	II	Tiel	(1 200 000)
24	Aumakiven liittymä -liittymän siirto	I	Kunta/Tiel	(150 000)
28	Rapuniementien liittymä -näkemäleikkaus (kallio)	II	Kunta/Tiel	(8 000)
29	Haukilammen liittymä -väistötilan rakentaminen (kallio)	III	Kunta/Tiel	(80 000)
33	Parkkilantien (pt 15142)/Puntalantien (mt 4321) liittymä -näkemäleikkaus (kallio), oikealle kääntymiskaista ja valaistus	I	Tiel	(400 000)
31	Väänäläntien liittymä -väistötila	II	Kunta/Tiel	(50 000)
Vanhamäentie (pt 15208)				
97	Vuolingon tasoylikäytävä -eritasoliittymä, tehty yleissuunnitelma	III	VR/Kunta/ Tiel	6 400 000
58a	Korpijärven koulun liittymä -la-pysäkit	I	Tiel	40 000
65	Syrjätien liittymä -liittymän siirto 200 m etelään	I	Kunta/Tiel	60 000
96	Väli Vanhamäki - vt 13 -rakenteen ja tasauksen parantaminen (8,5 km)	III	Tiel	8 500 000
Vehmaskyläntie (pt 15218)				
13	Väli Myyrälä-Narilantie, 15 km, päällyste soratien pintausta ja sora -soratien pintausta-osuuden parantaminen, 5,5 km	II	Tiel	350 000
8a	Rämälän koulun piha ja liittymä -liittymän parantaminen, pihasuunnitelma	II	Kunta	220 000
Vanha Otavantie (pt 15105)				
92	Koivakkalantien (pt 15113) liittymä -suunnistustaulujen poisto	I	Tiel	1 000

Parkkilantie (pt 15142)				
10	Parkkilantie -suuntauksen ja rakenteen parantaminen, 12 km, on sorapäälyste	III	Tiel	15 000 000
32	Parantalantien liittymä -nopeusrajoituksen (60 km/h) jatkaminen	I	Tiel	1 000
Otavan ympäristö				
67	Sahantie/Vanha Korpikoskentie -taajamamerkin siirto, lisätään lapsia-liikennemerkki	I	Kunta	3 000
75a	Liukkolan koululle johtavat tiet -Koulutilan yksityistien perusparannus, 1 km TEHTY	I	Kunta	220 000
Muut kohteet				
2	Kokkosenlahdentie (pt 15148) välillä Kivijoki - Kokkosenlahti, kaikkiaan 5,6 km, josta maalaiskunnan alueella 3,3 km -suuntauksen ja rakenteen parantaminen, on rakennussuunnitelma	I	Kunta/Tiel	4 000 000
57	Vanha Kangasniementie (pt 15209) -rakenteen parantaminen (4,4 km), tehty tarveselvitys	I	Tiel	3 000 000
50a	Pajulantie (pt 15254) Pajulankylässä -perusparannus n. 3 km	I	Tiel	2 500 000
45	Ihastjärventie (pt 15212) välillä Ihastjärvi - Pajulantie, 15 km, -perusparannus, on sorapäälyste	I II	Tiel	3 000 000 7 000 000
34	Puntalantie (mt 4321) välillä Hangastenmaa - kt 62, kaikkiaan 11 km (sorapäälyste), josta maalaiskunnan alueella 3 km -perusparannus	II	Tiel	4 000 000
26a	Taavelintie (pt 15132) välillä Inkarila - Puntalantie -soratien pintausten vaihtaminen sorapäälysteeksi, kaikkiaan 7 km, josta maalaiskunnan alueella 5,2 km	I	Tiel	300 000
15	Pyörylantie (pt 15223)/Vehmaskylän koulun piha ja liittymä -koulun liittymään la-pysäkki, pihasuunnitelma	I II	Kunta/Tiel Kunta	20 000 100 000
9a	Rämälantie (mt 4601), Hännisen talon kohta -routakiilat	I	Tiel	30 000
6	Kuvaalantie (pt 15216) -kunnossapidon tehostaminen	I - III	Tiel	-
40b	Sairilantie -Joki-Sairilantien liittymän viimeistely	I	Kunta	5 000
40	Visulahden alikulkutunneli -kunnossapidon tehostaminen	I - III	Tiel	-

Kuva 33. Haja-asutusalueen toimenpiteet

7 KOULUTUKSEN, VALISTUKSEN JA TIEDOTUKSEN KEHITTÄMINEN

7.1 Yhteistyön järjestäminen

Liikenneturvallisuussuunnitelma, jossa teknisten liikenneympäristöasioiden lisäksi käsitellään myös eri hallintokunnissa toteutettavia tiedotus- ja koulutushankkeita, on tärkeä osa järjestelmällistä, kehittyvää liikenneturvallisuustyötä. Ratkaisevaa liikenneturvallisuustyön kannalta on se, miten turvallisuusasiat saadaan luontevaksi osaksi eri työyksiköiden palvelutarjontaan. Kysymys ei ole yleensä suurista rahallisista lisäpanoksista vaan laajentuneen turvallisuustyön yhteistyöideoista ja niiden toteuttamisesta.

Eri hallinnonaloilta tapahtuvalla turvallisuustiedon jakamisella (tiedotus, koulutus, opastus, neuvonta) on paremmat mahdollisuudet tavoittaa kattottoman (elinikäisen) turvallisuuskasvatuksen piiriin kaikki ikäryhmät. (Katso liitteet 2 ja 3). Se mahdollistaa myös entistä paremmin kuntalaisten aloitteellisuuden hyväksikäytön esimerkiksi erilaisten kansalaisjärjestöjen ja kylätoimikuntien kautta.

Työn käytännön toteuttamista varten kuntaan nimetään *liikenneturvallisuusryhmä*, joka muodostuu eri hallinnonaloilta nimetyistä vastuuhenkilöistä. Ryhmän yhdyshenkilönä on tieinsinööri, joka toimii yhteistyötiimin vetäjänä. Tarpeen mukaan työskentelyyn kutsutaan mukaan myös ulkopuolisten päävastuutahojen edustajia (poliisi, tienpitäjä, lääninhallitus, Liikenneturva ym.). Ryhmän tehtävänä on eri hallinnonalojen työn koordinointi, ideoiden välittäminen, suunnitelmien valmistelu ja käytännön työn tukeminen. Käytännön työssä työyksiköt käyttävät luontevat yhteistyötilanteet hyödyksi.

Liikenneministeriön, Tielaitoksen, Liikenneturvan ja Kuntaliiton yhteistyönä on ilmestynyt kuntien liikenneturvallisuustyötä käsittelevä "Opas kuntien liikenneturvallisuustyöhön". Se on luettavissa ja tulostettavissa myös internetin kautta osoitteessa www.liikenneturva.fi. Opas tarjoaa kuntien henkilöstölle ja luottamushenkilöille tietoa kunnan liikenneturvallisuustyön eri muodoista ja mahdollisuuksista.

Tielaitos on julkaissut ohjeen "Yksityisten teiden kunnossapito", joka on tarkoitettu ensisijaisesti tiekunnille ja kunnille sekä kunnossapitotöitä tekeville yrittäjille. Varsinaisen kunnossapidon lisäksi ohjeessa käsitellään lyhyesti myös kunnossapidon suunnittelua sekä tiekunnan toimivaltaa ja vastuuta.

Tapaturma-asioiden käsittely nivotaan yhteen. Tarvittaessa mukaan otetaan myös koti- ja vapaa-ajan erilaisten tapaturmien ehkäisy ja työsuojelu. Näkökulmia ja ideoita vaihdetaan yli kuntarajojen.

Ulkopuolisten päävastuutahojen asiantuntijaverkostoa (poliisi, Tielaitos, lääninhallitus) hyödynnetään entistä tehokkaammin mm. turvallisuustilanteen seurannassa (onnettomuustilastojen tuottaminen).

Tavoite- ja toimintasuunnitelmassa otetaan huomioon mahdollisuuksien mukaan valtakunnalliset suunnitelmat ja toimenpiteet.

Avoin ja julkinen keskustelu tavoitteista ja keinoista on hyvin tarpeellinen. Se takaa kuntalaisille hyvät vaikutusmahdollisuudet turvallisen ympäristön suunnitteluun ja sitä koskevaan päätösten tekoon.

Liikenneturvallisuusryhmä laatii vuosittain suunnitelmat (toimenpidelistat), joissa on valittu tiedotuksen ja koulutuksen painopistealueet. Hankkeita arvioidaan tarpeen mukaan toimintavuoden aikana.

Kuva 34.

Liikenneturvallisuusryhmä: edustajat kunnan hallintokunnista, ulkopuolisista päävastuutahoista, järjestöistä ja yhdistyksistä

Halinnonalat/hallintokunnat: tekninen toimi, sosiaali- ja terveystoimi, koulutoimi ja vapaa-aikatoimi

Ulkopuoliset päävastuutahot: lääninhallitus, Tielaitos, poliisi, Liikenneturva

7.2 Toimenpiteiden ja tavoitteiden seuranta

Toimenpiteiden ja tavoitteiden toteutumista sekä turvallisuustilanteen kehitystä seurataan liikenneturvallisuusryhmässä vuosittain. Liikenneympäristöön kohdistuvien toimenpiteiden arviointi tapahtuu yhteistyössä tiepiirin seurantaryhmän kanssa sovituin aikavälein.

Kunnan liikenneturvallisuusryhmä seuraa liikenneturvallisuustilannetta ja turvallisuustoimien toteutumista ja raportoi tarpeen mukaan toimenpiteiden toteutumisesta vuosittain. Kokemuksia vaihdetaan ja toimenpiteitä tarkennetaan kunnan hallinnonalat kattavassa kokouksessa. Liikenneturvallisuustyön yhdyshenkilö ja hallinnonaloista vastaavat yhdyshenkilöt valmistelevat kokousasianlistan. (Kuva 35. Seurattavat asiat).

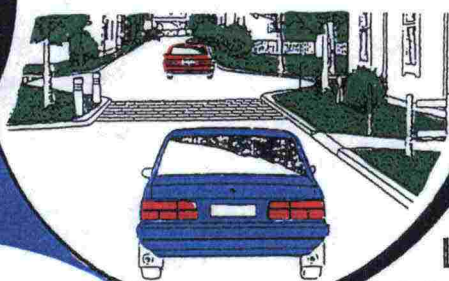

Seurattavat asiat

Liikenne-
turvallisuuden
kehitys

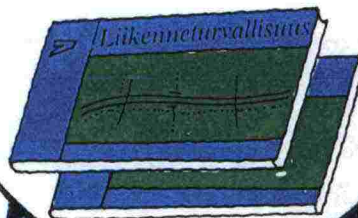
Liikenne-
ympäristön
muutokset

Liikenne-
käyttäytymisen
muutokset

Suunnitelmat
ja toimenpide-
ehdotukset

Palaute
yleisöltä

7.3 Onnettomuuksien seuranta

Onnettomuusseurannan tiedot perustuvat poliisin tietoon tulleisiin ja raportoimiin onnettomuuksiin. Tiepiiri tarkistaa ja täydentää yleisillä teillä tapahtuneiden onnettomuuksien tiedot ja vie nämä omaan yleisiä teitä koskevaan rekisteriinsä. Kunta huolehtii muulla liikenneverkolla tapahtuneiden onnettomuuksien tietojen tarkistamisesta ja järjestelmällisestä tilastoinnista.

Onnettomuustilanteen havainnollistamiseksi kaikista kunnan alueella tapahtuneista onnettomuuksista tulisi laatia vuosittain onnettomuuspistekartta.

Kuntakohtaista liikenneturvallisuustilannetta ja sen kehittymistä voi arvioida lisäksi mm. Vakuutusyhtiöiden liikennevahinkotilaston avulla, joka sisältää liikennevahinkojen vertailutaulukot lääneittäin ja kunnittain.

7.4 Liikenneturvallisuustyön painopisteet

Mikkelin maalaiskunnan liikenneturvallisuustyön nykytilaa ja ongelma-alueita käsiteltiin eri hallinnonalan edustajat kattavassa istunnossa, jossa tilastojen, mielipiteiden ja kokemusten valossa arvioitiin suunnitelmallisen työn tarvetta ja turvallisuustyön tiedottamisen ja kouluttamisen kohteita. Kunnan hallinnosta oli edustettuna seuraavat hallinnonalat: tie, kaavoitus, koulu, terveys, sosiaali ja vapaa-aika. Ulkopuolisten päävastuutahojen edustajia oli Liikenneturvasta, poliisista(haastattelu jälkikäteen) ja Tielaitoksesta (Kaakkois-Suomen tiepiiri).

Liikenneturvallisuustyötä on tehty hallinnollisten määräysten, opetussuunnitelmien ja vapaaehtoisuuden pohjalta sekä kunnan ulkopuolisten tahojen toimesta. Mm. poliisin vierailuja on tehty päiväkoteihin, kouluihin ja nuorten piirissä.

Haastattelujen ja hallintokuntaistunnon perusteella parin lähivuoden liikenneturvallisuustyön painopisteet olisivat:

- Kevyt liikenne
- Koululaiskuljetukset
- Turvavälineiden ja -varusteiden ja apuvälineiden käyttö
- Alkoholit ja huumeet liikenteessä
- Nuoret ja liikenne
- Hankkeista tiedottaminen
- Kaavoitus, näkemäalueet
- Moottorikelkkailu, mopoilu

Kaavojen toteuttamisessa on entistä enemmän otettava huomioon turvallisuusnäkökohdat jo laadintavaiheessa. Näkemäalueiden merkityksen korostaminen liittymäsuunnittelussa on tärkeää ja opastuksen sekä neuvonnan järjestäminen tiehoitokunnille liittymien hoitotoimenpiteistä mm. näkemäalueiden merkitsemisestä ja raivaamisesta.

Nuorten autoilijoiden valistamisessa on olennaista toiminnan suuntaaminen vähemmän häiriötä aiheuttaviin toimintoihin. Kerhotilojen tai vastaavien harrastuspaikkojen (remonttipajojen) järjestäminen ja toiminnan kehittäminen koulun ja vanhempien kanssa yhteistyössä on tärkeää.

Kevyen liikenteen ongelmina on koettu sääntöjen noudattamatta jättäminen. Kevyen liikenteen väylillä vuodenaikojen mukaan ongelmat saattavat koskettaa eri käyttäjäryhmiä. Lastenvaunujen, pyörätuolien ja muiden apuvälineiden käyttäjien mielipiteet pitäisi koota säännöllisesti, jotta väylien tekninen kunto ja toimenpiteiden ajoitus (esim. talvikunnossapito) olisi paras mahdollinen. Eräs mahdollisuus asioiden vuosittaiselle tarkastelulle olisi keväisin järjestettävä siisteys- ja turvallisuuskatselmus kunnan alueilla ja tieverkolla. Uusille harrastusmuodoille mm. rullaluistelu olisi järjestettävä valvottuja opettelupaikkoja.

Rattijuopumus on paheksuttava haitta liikenteessä. Yksi keino kiinnijäämisriskin lisäämiseksi on, että kuntalaiset entistä enemmän ilmoittaisivat poliisille havaitsemiaan tapauksia. Alkoholi ja muita päihteitä koskeva valistus on keskeinen osa mm. nuorten terveystasvatusta.

Turvavöiden käyttö maanteillä on kohtuullisella käyttöasteella. Pyöräilykypärien ja heijastimien käyttöä voidaan lisätä. Ajoneuvoissa turvavöiden ja muiden turvalaitteiden käytön opastusta ja neuvontaa tulisi toteuttaa yhdessä terveystoimen kanssa. Koulukuljetukset ovat myös merkittävä osa monen oppilaan koulumatkaa. Koulukyydeissä kuljettajan pitää olla hyvänä esimerkkinä oppilaille.

Moottorikelkkailuharrastus on voimakkaasti kasvamassa. Ongelmia on aiheutunut kelkkareiteille meno ja koneiden huoltoon ja tankkaukseen liittyvä muun liikenteen seassa ja väylillä kulkeva kelkkaliikenne. Ongelmaan voisi hakea ratkaisua mm. vapaa-aikatoimi yhteistyössä kaavoitustoimen ja esimerkiksi paikallisten moottorikerhojen kanssa.

7.5 Liikenneturvallisuusvalistuksen käynnistäminen

Kuntayhteistyö ja hallintokuntatyöskentely käynnistetään Turvaa Lapsen Koulutie-hankkeella. Tarkoituksena on luoda järjestelmä, jolla voidaan selvittää tietyin aikavälein ja arvioida ympäristön kehittämisen tarve ja liikkumiseen liittyvät ongelmat. Ne voivat koskea liikenneympäristöä, tienkäyttäjien ajotapoja tai puutteita turvavälineiden, kuten turvavöiden, heijastimien ja pyöräilykypärien käytössä.

Turvaa Lapsen koulutie -hankkeesta on laadittu erillinen toimenpideohjelma, joka on tarkoitus saada käyntiin syksyn 1999 aikana. Alkuselytys tuottaa paikallista materiaalia, jota opetustoimi ja muut hallinnonalat voivat hyödyntää pohtiessaan valistuksen kohteita ja parannustoimenpiteitä. Hanke käynnistetään syksyn 1999 aikana aluksi kokeiluna Otavan ja Rantakylän alueen kouluissa yhteistyössä oppilaiden vanhempien kanssa.

8 JATKOTOIMENPITEET

8.1 Suunnitelman käsittely

Raporttiluonnos jaetaan Mikkelin maalaiskunnan kunnanvaltuuston jäsenille kommentoitavaksi. Myöhemmin kunnanvaltuusto käsittelee ja hyväksyy varsinaisen liikenneturvallisuussuunnitelmaraportin ja saattaa sen hallintokuntiansa toimeenpantavaksi.

Kaakkois-Suomen tiepiirille liikenneturvallisuussuunnitelma on toimenpideselvitys, josta saadaan kohteita toiminta- ja taloussuunnitelmiin.

8.2 Jatkosuunnittelu

Suurin osa toimenpidekohteista vaatii jonkinasteista jatkosuunnittelua. Suunnittelussa on otettava huomioon mahdollisten kaavamuutosten vaatima aika. Maankäyttösuunnittelu ja liikennesuunnittelu on tehtävä yhteistyössä, jotta varmistetaan mahdollisimman hyvä lopputulos.

Taulukko 7. Ongelmakohteet mainintojen määrien järjestyksessä

Rantakylä sinisellä, Otava punaisella, haja-asutusalue mustalla

N:ro	Kohde	Vaaran/ongelman syy	Parannusehdotukset	Maininnat		
				Koul.	Muut	Yht.
106	Vanha Otavantie (pt 15105)/ Rakentajantie	Näkyvyys huono, sekava	Liikennevalot, Vanhan Otavantien nosto, koroke pois	2	76	78
1	Vt 5/Rahulantie (pt 15215)/ Kokkosenlahdentie (pt 15148)	Vt 5:n ylittäminen, suuret ajonopeudet	Alikulkutunneli Nopeusrajoitus 60 km/h Ryhmittymis-/kääntymiskaistat Liikennevalot, valaistus	8	38	46
1a	Vt 5, Parkkila-Rahula-Hännilä	Pyörällä liikkuminen	Kevyen liikenteen väylä	8	38	46
122	Rantakyläntie/Torpantie	Tien ylitys	Rantakyläntielle hidasteita	16	25	41
121	Torpantie	Tien ylitys jk-tielle notkossa	Alikulkutunneli	16	24	40
98	Vanha Otavantie (pt 15105)/ Vanhamäentie (pt 15208)		Liikennevalot		33	33
66	Hirvensalmentie (mt 431)/ Otavantie /Akuntie	Kovat(yli)nopeudet	Tunneli, liikennevalot, ympyrä, 40km/h, hidastuskorokkeet	11	16	27
103	Vanha Otavantie (pt 15105)/ Rantakyläntie	Tien ylitys, nopeudet	Liikennevalot	6	18	24
102	Rakentajantie /Poikkitie	Huono näkyvyys, pensasaita	Liikennevalot, korotetut suojatiet, Poikkitielle jk+pp-tie, Rakentajantielle jk+pp-tie puuttuvalle osalle, nop.raj.	2	20	22
78	Otavan koulun alikulkutunneli (pt 15105)	Pimeä, talvella liukas, tulvan aikana joutuu ylittämään tien	Valot, kuivatus, toinen tunneli, hiekoitus	17	4	21
77	Hirvensalmentie (mt 431)/ Mäntytie /Vanha Otavantie		Liikennevalot, tunneli	12	7	19
25	Kantatie 62	Vaarallinen ylittäminen, kapea, raskasliikenne, kovat nopeudet	Kev. liik. väylä Mikkeli - Parkkila - Anttola, valaistus, tien levennys	1	17	18
101	Rantakylän koulun alikulkutunneli (pt 15105)	Näkyvyys huono, jyrkät laskut Vanhemmat oppilaat tupakalla, pieniä pelottaa kulkea	Peili, nuolet	6	12	18
96	Vanhamäentie (pt 15208)	Rullasuksiihtijät, talvihoidon taso, kovat nopeudet, kapea, rattijuopot	Rullasuksiihtijälle kielto, enemmän valvontaa, kevyen liikenteen väylä, katuvaloja pitemmälle	3	14	17
105	Rantakylän urheilutalon piha ja pururadan puoleinen kulma	Törmäysvaara, autoliikenne mopopojat	Suljettava ajoneuvoliikenteeltä Kiinteä liikenneesteet	2	15	17
45	Ihastjärventie (pt 15212)	Huono kunnossapito /kunt loppuosalla koululta eteenpäin, autojen kova nopeus	Teiden talvihoito paremmaksi Oikominen, levennys, päällystys Ratsiat, sadekatoksia		13	13
50	Vt 13/Pajulantie (pt 15254)/ Harjumaan koulun yt	Autojen näkyvyys, tien ylitys	Nopeusrajoitus, alikulku, valaistus, kääntymiskaista	3	10	13
50a	Pajulantie (pt 15254)	Tien kapeus	Levennys, pyörätie Pajulantien alkuosalle	3	10	13
52	Vt13/Kovalantie (pt 15211)/ Vanha kangasniementie (pt 15209)	Kallioleikkaus, kovat nopeudet vaarallinen ylittäminen	Nopeusraja. alennettava 60-80km/h Ryhmittymiskaistat, suojatie, valaistus		13	13
22	Heinäahden koulun kohta (pt 15132)	Kovat nopeudet, liittymä mon- tussa	60 km/h, katuvalot, pyörätie, liittymän siirto	6	5	11
79	Vt 5 ja radan alikulkutunnelit Otavassa	Pimeä, talvella liukas, tulvan aikana joutuu ylittämään radan	Valot, kuivatus, hiekoitus	8	3	11
130	Rantakyläntie	Kovat nopeudet, tie ylitys	Korotettuja suojateita ja hidasteita		11	11
37	Valtatie 13 (Lappeenranta- nantie)	Kapea, pyöräily vaarallista Liittymien puuttuvat ohitus- kaistat	Pyörätie Silvasti - Porrassalmi - Heimari, La-pysäkkien katokset Silvastiin alikulku		10	10
97	Vuolingon tasoylikytävä (pt 15208)		Eritasoliittymä	3	7	10
8a	Rämälän koulun piha	Aamuisin autoja paljon, lapset ja autot sekaisin pihalla.	Koulun pihan ja liittymien rakennus- suunnitelma välittömästi	3	6	9
40b	Sairilantie	Koulun liittymä ahdas, huolto- liikenne. Sairilantien ja Joki-Sai- rilantien epäselvä muoto.	Lisää valaistusta, mänty pois, huoltoliikenteelle oma reitti Sairilantielle etuajo-oikeus Kevyen liikenteen väylä		9	9

2(5)

76	Hirvensalmentie (mt 431) radan alikulkusilta	Sateella täynnä vettä, kapea	Kuivatus paremmaksi	1	8	9
26	Kt 62/Taavelintie (pt 15132),	Näkyvyys Anttolaan päin, nopeusrajoitusta. 60km/h ei noudateta.	Risteysalueen korjaus Taavelintien korotus risteykseen tullessa		8	8
26a	Taavelintie (pt 15132)	Kunnossapito heikko. Ala-arvoisessa kunnossa Inkarilan th. loppuun asti, liian kapea	Taavelintien peruskunnostus Nopeusraja. 60 km/h		8	8
33	Kt 62/Parkkilantie (pt 15142)/ Puntalantie (mt 4321)	Huono näkyvyys, ylinopeudet	Ohitus- ja kääntymiskaistat, kallion leikkaus, valaistus Maarasen kau- palle, liikennevalvonta kameralla.	1	7	8
36	Porrassalmentie (pt 15131)	Kapea, paikoin huonokuntoinen	Valaistus, kevyen liikenteen väylä	1	7	8
51	Jyväskylän tie (vt 13)	Kapea, kävelen ja pyöräillen vaarallinen, urainen	Pyörätie Harjumaan/Vanhalan kylän kohdalle, la-pys. katoksia		8	8
108	Roposen alikulkut. (pt 15105)	Näkyvyys huono		1	7	8
9	Vehmaskylän tie (pt 15218)	Kapea, mutkainen, mäkinen. Suuret ajonopeudet	Keskiviivamerkitä Nopeusrajoitus 60 km/h		7	7
57	Vanha Kangasniementie (pt 15209)	Mutkainen, huonokuntoinen huonosti hoidettu	Parantaminen, päällyste	2	5	7
57a	Koivikontie	Huonokuntoinen, -hoitoinen	Parantaminen, päällyste	2	5	7
58	Vanhamäentie (pt 15208) välillä Närvälänkylän tie-Haajalantie	Kovat nopeudet		5	2	7
58a	Koulun tienrysteys	"Kiihdytyskaistan" loppupäässä	La-pysäkki	5	2	7
58b	Sireenienmäki	Vaarallinen	"Varokaa koululaisia" kyltti	5	2	7
75a	Liukkolan koululle johtavat tiet Otavassa	Paljon liikennettä talvikunnos- sapidon vaarat lapsille	Jalankulkutiet		7	7
110	Rantakylän koulun piha	Huoltoliikenne, linja-autot		2	5	7
35	Vt 13/Porrassalmentie (pt 15131)	Tien ylitys, kääntäminen vas.	Alikulkutunneli	2	4	6
85	Otavan aseman seutu	Radan ylitys, vaikka on kielletty	Alikulku		6	6
113	Vanha Otavantie (pt 15105)/ Myllymäentie/Grenmanintie	Tien ylitys	Suojatie, korokkeet Alikulkutunneli	1	5	6
42	Vt 5/Hintsalanmäki	Rajoitus 80km/h, tien ylitys, ohi- tuskielto, huono näkyvyys	Oma kaista Hintsalanmäelle käänty- ville, nopeusrajoitus 60km/h, liittymän siirto Mikkeliin päin	2	4	6
115	Rantakylän pankkiautomaatin seutu	Autojen parkkeeraus pyörä-/suojatien päälle	"betoniporsaat"		6	6
126	Rakentajantie	Pylväs keskellä jalkakäytävää Jalkakäytävien huono hoito Kuusiaidan oksat Rakentajantiellä pahat mutkat	Suojateitä enemmän Poisto		6	6
8	Rämälantie (mt4601)/ Vehmaskylän tie (pt 15218)	Mutka risteyksessä Suuret ajonopeudet		4	1	5
12	Pyörälantie (pt 15223)	Kapea, mutkainen, tukkirekalliliikenne	Kevyen liikenteen väylä/tien leven- nys/oikaisu, nopeusrajoitus	1	4	5
17	Römpelintie (Hirolan koulu)	Navetta mutkassa	Heijastinpeili, pyörätien jatkaminen koululle asti		5	5
18	Hirolan kevytväylä ja alikulku tunneli (kt 72)	Keväisin/syksyisin veden vallassa Autolla ajo väylällä	Pyörätielle valot Viemärinti kuntoon Valvonta		5	5
21	Lahdentie (vt5)	Kiihdytyskaistat puuttuvat Tikkalan ja Otavan liittymistä			5	5
24	Kt 62/Aumakiventie	Kääntäminen vaarallista	Lisäkaista ohittaville	2	3	5
24a	Aumakiventie	Kapea, mäkinen	Pyörätie, katuvalot	2	3	5
54	Kovalantie (pt 15211)	Liukas, suuret nopeudet	Päällyste	3	2	5
80	Akuntie	Mutka	Peili	5		5
99	Vanhalantie, Vuolingonkoulu	Kovat nopeudet	Rajoitus 60 km/h, valaistus		5	5
118	Puusepantie (Roponen)	Suojatiet puuttuvat, paikoitus	Suojatiet, vinopyy. toiseensuuntaan		5	5
119	Vanha Otavantie (pt15105)/ Pohjoiskuja	Pyöräilijät ja jalankulkijat käyttä- vät Vanhaa Otavantietä Suojatie johtaa ojaan	Ryhmittymiskaista Alikulkutunneli		5	5
131	Vanha Otavantie (pt 15105)/ Kunnanmäki/Junnilantie	Tien ylitys	Suojatie Risteys näkyvämmäksi		5	5
137	Rakentajantie/Puusepantie	Vaarallinen ylittää, sekava	Korotettu suojatie	1	4	5

2	Kokkosenlahdentie (pt 15148)	Mutkainen, vilkas rekkaliikenne, rekat kiinni Suurmäkeen.	Tien levennys, pyörätie, päällyste	1	3	4
10	Parkkilantie (pt 15142)	Mutkainen, vaarallinen kävellä	Oikominen, päällystäminen		4	4
11	Hiirolan varalaskupaikka (kt 72)	Suuret ajonopeudet, kääntyminen Väärälän, Karppalan ja Rämälän tielle	Suuremmat liikennemerkit Nopeusvalvontaa lisää		4	4
34	Puntalantie (mt 4321)	Mutkainen, mäkinen	Oikominen, päällyste		4	4
38	Vatilantie (pt 15116)	Kevytväylä puuttuu, ajonopeudet suuria	Kevyen liikenteen väylä		4	4
9a	Rämäläntie (mt 4601) Hännisen talon kohta	Painauma tiessä			4	4
67	Sahantie/Vanha Korpikos- kentie		Risteyksen korjaus, Sahatielle lapsista varoittavia liikennemerkkejä jk-tie	1	3	4
72	Tokeron tasoristeys (pt 15098)	Puomit usein epäkunnossa	Kunnostus/parannus/eritasoliittymä		4	4
74	Otavantie (pt 15098)/Vanha Korpikoskentie	Koulutilan oppilaiden ajotavat	Alikulkutunneli, risteyksen levennys		4	4
81	V. Otavantie (pt 15105)/ Asematie			3	1	4
104	Rantakyläntie/Honkatie/Puis- totie	Korkeat lumipenkat		3	1	4
129	Karjalantie	Kovat nopeudet	Jalkakäytävät, pyörätie	1	3	4
6	Kuvaalantie (pt 15216)	Keväällä huono Sivuteiden kunto	Asfaltti Vesominen/niittämisen		3	3
59	Vahvaselän kyläkauppa	Bensapisteelle tien yli, lasten leikit autojen seassa			3	3
69	Otavantie (pt 15098)/Ukontie	Kovat nopeudet, tien ylitys	Suojatie, tunneli		3	3
88	Otavantien (pt 15098) tasoris.		Vartioitu tasoristeys, valo		3	3
92	Vanha Otavantie (pt 15105)/ Koivakkalantie (pt 15113)	"Koivakkala" viitta liian aikaisin kesäisin turistit päätyvät yksi- tyispihaan. Pyörätien puute	Merkin siirto. Koivakkalantien alussa nop.raj. pitemmälle Pp-tie Otavan koulu-vt 5		3	3
94	Vanha Otavantie (pt 15105) välillä Otava -Tokero	Vaarallinen kävellä	Kevyenliik.väylä, katuvalot		3	3
124	Torpantie/Lenkkitie/Kiertotie	Risteys mäen päällä, ylitys			3	3
128	Rantakyläntie/huoltoase- ma/Kiukkulantie/R-kioski	Kovat (yli)nopeudet	Korotetut suojatiet, huoltoaseman liittymät yksisuuntaisiksi		3	3
132	Isännänpolku-Renginpokku	Nuorten "kiihdytyskaista" betonieste työnnetään ojaan raskailla /aurauskalustoilla			3	3
133	Harjutie	Nuorten "kiihdytyskaista"	Hidasteita		3	3
143	Ketunniementie		Rakennettava		3	3
144	Rantajoentie	Kapea, talvella huonosti hoi- dettu, lasten"leikkikenttä	Lumet pois		3	3
40	Visulahden alikulkutunneli	Tulo alamäkeen 90°kulmassa, vaara kohdatessa, valaistus ei toimi.		1	2	3
3	Rahulantie (pt 15215)	Suuret ajonopeudet	Nopeusrajoitus		2	2
14	Alamaantie (pt 15220)	Huono talvihoito, pimeä	Valaistus		2	2
15	Vehmaskylän koulun piha	Lapset ja autot sekaisin			2	2
19	Kantatie 72	Kevytväylän puute välillä vara- laskupaikka - Hiirolan koulu Hirvivaara Kovala - Kalvitsa	Väylä vanhaa Pieksämäen tietä hyödyntäen Hirvivaroitukset		2	2
20	Kantatie 72 Hiirolan taajama	Liian suuret nopeudet varsinkin linja-autoilla Pyörätien liittymä	80 km/h myös kesäisin Suojatie		2	2
23	Haukkakorholantie	Kapea, mäkinen	Pyörätie, katuvalot	2		2
31	Kt 62/Väänäläntie	Näkyvyys liittymässä		1	1	2
31a	Väänäläntie	Mäkinen, mutkainen, kapea		1	1	2
32	Parkkilantie (pt 15142)/ Parantalantie	Huono näkyvyys	Nop.raj.merkin siirto		2	2
40a	Salosaarentie /Niemekkeenti	Y-risteys, väistämisvelvolli- suus epäselvä, kova nopeus			2	2
44	Ihastjärventie/Korteniementie	Tien ylitys, nop.raj. rikotaan		1	1	2

Mikkelin maalaiskunnan liikenneturvallisuussuunnitelma

4(5)

47	Ihastjärventie (pt 15212)	Talon nurkka			2	2
60	Vt 13/Vanhalan koulun kohta	Kovat nopeudet	Ryhmittymiskaistat		2	2
56	Vt13-Vanhalantien yhdystie	Hoitamaton, paljon liikennöity			2	2
73	Tokerontie (pt 15098)	Nopeudet	Ratsioita, vähemmän suolaa		2	2
82	Vt5/Vanha Otavantie (pt 15105)	Risteys		2		2
84	Puulantie Srk-talo-uimaranta		Pyörätie, uimarantaan pyörätelineet		2	2
91	Vanha Otavantie (pt 15105) Oulangan mutkan kohdalla	Huonossa kunnossa			2	2
107	Vanha Otavantie (pt 15105)/ Tikkalantie (pt 15108)	Siirtyminen tulevalle jk+pp-tielle		1	1	2
117	Kunnanmäki/Urheilutalo	Kapea, sekava			2	2
120	Vanha Otavantie (pt 15105)/ Elontie/päiväkoti	Kapea	Päiväkodille/Elontielle kääntymis- kaista		2	2
123	Honkatie	Mutka	Kävelykatu Rantakyläntieltä Honka- tielle valaistava		2	2
135	Rantakyläntie/Harjutie	Rantakyläntien ylitys	Korotetut suojatiet, hidasteita		2	2
139	Orijärven rantatie/Karja- lantie	Kovat nopeudet, kolmioista ei välitetä			2	2
141	Sokkalantie/Poikkitie	Huono näkyvyys	Kolmio, hidastekorokkeita		2	2
142	Mäkitie/Riistapolku	Kovat ajonopeudet, väistämis- velvollisuuden laiminlyönti	Koroke/korokkeet		2	2
145	Vanha Otavantie (pt 15105)/ Karikontie	Vaikea ja vaarallinen, puut ja mainostaulut	Karikontien nosto		2	2
146	Rantakyläntie/Poikkitie	Tien ylittäminen, kova nopeus			2	2
151	Vanhamäentie (pt 15208)	Tien ylittäminen koulun kohdalla			2	2
153	Karilantie	Huono	Katu kylälle		2	2
155	Elontien ja Myllymäentien välinen kevyen liikenteen väylä	Kev.liik.väylä kulkee leikkipuis- ton vierestä mopopoijat törmäi- levät lapsiin			2	2
9b	Rotinmäki	Mutkainen, vaarallinen jalankulkijoille ja pyöräilijöille			2	2
40c	Valtatie 5, vt 5/Sairilantie, H-aseman kohta, matkailu- keskuksen kohta	Tien ylitykset matkailukeskuksen kohdalla, alikulku liian kaukana	Alikulku matkailukeskuksen kohdalle		2	2
4	Hänniläntie (pt 15149)	Suuret ajonopeudet, kapea, mutkainen, mäkinen	Hännisen kohdalla tien siirto pois pihalta, levennys, mäet pois		1	1
5	Koskentaipaleentie(pt15217)	Kapea, Lehtoniemen th. pysä- kin puute, vt 5 pysäkit	Katokset		1	1
7	Vt 5/Linnasentaipaleentie	Kääntyminen, suuret nopeudet			1	1
13	Vehmaskyläntie (pt15218) välillä Soutjoki - Narilantie	Kevät/syys erittäin huono	Perusparannus/päällysty		1	1
16	Narilantie(mt4598)/Pylkkä- lantie	Risteysalue	Pylkkälän yksityistiekunnan kirje		1	1
27	Kt 62/Ikonientie	Ohitetaan vasemmalle kääntyvä ajoneuvo	Keltainen viiva tai ohituskielto		1	1
28	Kt 62/Rapunientie	Liittymässä huono näkemä	Kallion louhinta		1	1
29	Kt 62/Haukilammen th	Vaarallinen liukkaalla	Ohituslevennys		1	1
30	Helppanalantie	Ylinopeudet kesällä			1	1
39	Vt 13/Sattilantie (pt 15115)	Tien ylitys	Risteysilta, Sattilan pti:lle 60km/h		1	1
41	Vt 5/Norolantie, Norolantie	Tulo vt 5 :lle Kapea	Kiihdytyskaistat Leventäminen, kevyt väylä		1	1
41a	Rantatie	3 nyppylää haittaa näkyvyyttä	Nyppylä pois		1	1
43	Vt 5 Viinämäki	La-pys. mutkan takana	Pysäkin siirto Juvalle päin.		1	1
45a	Kuuruntie -Paajalantie	Kova nopeus	Rajoitus 60km/h		1	1
45b	Ihastjärventie (pt15212)/ Karnuntie	Huono näkyvyys			1	1
45c	Ihastjärventie (pt 15212)/ Murtonientie	Huono näkyvyys			1	1
45d	Ihastjärventie/Rasinahontie	Mutka			1	1
46	Karppalant. (mt4601)/ Vääräläntie	Vääräläntien nopeusrajoitusta ei noudateta	Risteyksestä kolmio pois		1	1

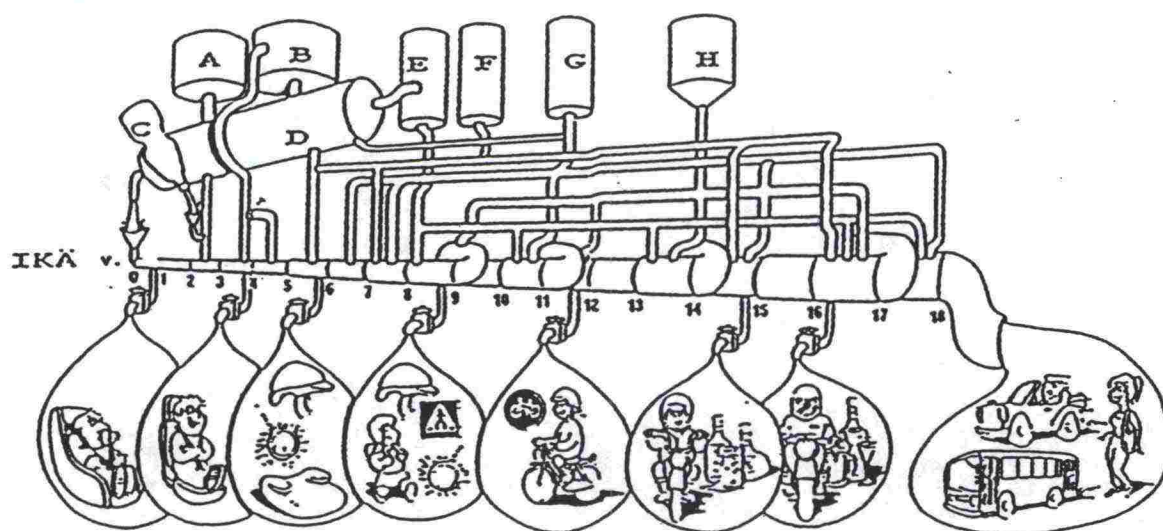
48	Vt 13/Saksantie	Autojen näkyvyys, tien ylitys		1		1
49	Vt13/Porkkalantie	Autojen näkyvyys, tien ylitys		1		1
53	Vt 13/Puru-Pystyl äntie	Eteläpään liittymän kallio	Kallion poisto		1	1
55	Ylätoentie	Kapea, mutkainen		1		1
61	Heilalanmäki	Kallistukset väärin			1	1
62	Vanhamäentie (pt 15208)	Kallistukset väärin			1	1
63	Ylätonni-L ähde	Talvisin vuoristorataa			1	1
64	Pauninmutka	Raskas liikenne-kohtaaminen			1	1
65	Vanhamäentie(pt15208)/ Syrjätie	Ylinopeudet pt:llä			1	1
68	Tokerontie (pt 15098)/ Ratsutie		Risteyksen korjaus	1		1
70	Valkamatie		Muuttaminen pihakaduksi		1	1
71	Akkalantien loppu	Kapeus, pimeys	Katuvalot		1	1
74a	Vanha Korpikoskentie välillä Koulutila -Liukkolanala-aste	Nopeudet	30km/h, koulutilan raskasliikenne Korpikoskentien kautta		1	1
75	Korpikoskentie (pt 15100) Akkalasta Korpikoskelle päin	kovat nopeudet, turvaton lapsille	Muutama katuvalo, nopeusrajoitus		1	1
83	Hämäläisentie /Leinosentie	Mutkassa rakennus			1	1
86	Ruhalantie	Radan ylitys			1	1
87	Mäntyte		Kärkikolmio		1	1
89	Pappilantie Ollintie-keskusta, Otava	Liukkaus, jalkakäytävän puute	Jalkakäytävä Levähdyspaikkoja vanhuksille		1	1
90	Puutarhatie		Meluvalli		1	1
93	Valtatie 5	Vaarallinen kävellä	Pp-tie välille Hassalantie-pt 15105		1	1
95	Hietasentie (mt 4201)	Kapea	Levennys		1	1
100	Vanhamäentie (pt 15208)/ Korpikoskentie (pt 15100)	La-pys.puuttuu	Levennys pysäkille		1	1
109	Vanhamäentie (pt 15208)/ Pallokuja	Puut peittävät näkyvyyden	Puiden vähennys	1		1
111	Honkalantie/Maamiehentie/ Kyntäjänkuja	Puut peittävät näkyvyyden	Puiden vähennys	1		1
112	R-kioskin takainen oikopolku		Kevytväylän rakentaminen		1	1
114	Vanha Otavantie (pt 15105)/ Kallajärventie	Tien ylitys	Suojatie, nop.raj. alemmaksi		1	1
116	Rapparinkuja/Kauppatie	Autojen pysäköinti, nopeudet	Pysäköintikielto, nop.rajoitus		1	1
125	Kiukkulantie		"Varokaa lapsia"merkki		1	1
127	Sokkalantie/Lepp äe				1	1
134	Mäkitie/Parkontie	Huono näkyvyys			1	1
136	Teknikontie, mlk:n tekninen toimisto	Autolla ajo kevyenliikenteen väylää pitkin	"Betoniporsaat"		1	1
138	Vanhamäentie (pt 15208)/ Nuorisotalo	Näkyvyys Vanhamäkeen päin	Pensaat pois, pelkkä nurmikko		1	1
140	Jokipolku		Jalkakäytävä jatkettava mutkan ohi		1	1
147	Vanha Otavantie (pt 15105)/ Keromäentie	Näkyvyys Otavaan päin huono			1	1
148	Poikkitie/Maalarantie	30km/h rajoitusta ei nuodateta	Poikkitielle läpiajokiello		1	1
149	Vanha Otavantie (pt 15105)/ Karilantie	Tien ylittäminen			1	1
150	Rantakyl äntie/Hakatie	Tien ylittäminen			1	1
152	Ketunniementie	Lasten "kyytipaikka"	Levennys, valot		1	1
154	Vanhamäentie (pt 15208)/ Jokipolku	Liukas	Hiekoitusta enemmän		1	1

Taulukko 8. Kyselyn ulkopuolelta tulleet kohteet Rantakylä sinisellä, **Otava punaisella**, haja-asutusalue mustalla

N:ro	Kohde	Vaaran/ongelman syy
200	Vanha Otavantie (pt15105), korokkeellinen suojatie Muurarintien kohdalla	Ylityskohta vaarallinen
201	Vanha Otavantie/Kunnanmäki	Liittymän havaittavuus
208	Vanha Otavantie (pt15105), väli Kunnanmäki-Elontie	(Alikulku suunnitteilla)
202	Rantakyläntie/Puistotie	Leveä, kevytväylä liittymässä
203	Torpantie-Vanha Otavantie	Puuttuu suora kevytväyläyhteys
204	Hirvensalmentie/Kaartotie	Taajama alkaa, kovat nopeudet
205	Akuntie/Kaartotie/Kalliotie	Sekava
206	Risteys Asematiellä	Sekava
207	Vt13/Pesäjärventie	Liittymä rinteessä
209	Kunnanmäki/koulun liittymä	Liittymäkulma ja -paikka
210	Ketunniementie/Karilantie	Liittymä jyrkkä ja jäsentymätön, huono näkemä
211	Rantakylän taajaman kaavatiet	Nopeudet
212	Otavan taajaman kaavatiet	Nopeudet

Katkottoman liikennekasvatuksen periaate kehdestä ajokortti-ikään

- A Neuvolat
- B Terveystieteiden tutkimuskeskus
- C Päiväkoti, kerhot
- D Vanhemmat
- E Koulu, vapaa-aika
- F Tiedotusvälineet
- G Poliisi
- H Järjestöt, yhdist.

LIIKENNETURVALLISUUSVALISTUS IKÄKAUSITTAIN

Kohde	Tavoite	Sisältö	Keinot	Päävastuu/ taustatuki
Alle kouluikäiset	Elinpiirin turvallinen laajentaminen Yksinkertaisissa liikennetilanteissa selviytyminen	Turvallinen tienylitys Vaarapaikat Lähiympäristössä Turvavälineiden käyttö	Leiki, kuvita, kerro, näytä	Sosiaalitoimi Terveystoimi Päivähoito Neuvolat Vanhemmat Isovanhemmat
Koululaiset, ala-aste	Luoda edellytyksiä ja valmiuksia turvalliseen ja vastuuntuntoiseen liikkumiseen	Turvallinen koulutie Turvalliset kulkuvälineet Turvavälineiden käyttö	Koulun liikennekasvatusta tukevat työtavat Yhteistyö vanhempien kanssa	Sivistystoimi Koulut Vanhemmat
Koululaiset, ylä-aste	Luoda edellytyksiä ja valmiuksia turvalliseen ja vastuuntuntoiseen liikkumiseen Ehjänä perille nuorten matkoilla	Nuoren vastuu ryhmästä kuljettajana Alkoholi ja liikenne Turvavälineiden käyttö	Koulun liikennekasvatusta tukevat työtavat Yhteistyö vanhempien ja nuorisotoimen kanssa	Sivistystoimi Nuoriso- ja vapaa-aikatoimi Vanhemmat Koulut
Nuoret	Vuorovaikutuksen ja riskien hallinta liikenteessä Ehjänä perille Ympäristön kehittäminen; epäkohdat esiin	Ennakoiminen, vaaratilanteiden välttäminen Kuljettajan vastuu ja matkustajien vaikutus Turvavälineiden käyttö	Oman ajamisen ja liikkumisen tarkkailu Keskustelut Ryhmätyöt Kerhot	Sivistystoimi Nuoriso- ja vapaa-aikatoimi Oppilaitokset Autokoulut
Työikäiset	Työmatka ja työympäristö turvalliseksi Vuorovaikutuksen ja riskien hallinta liikenteessä	Ennakoiminen, vaaratilanteiden välttäminen Työturvallisuus - liikenneturvallisuus Turvavälineiden käyttö	Oman ajamisen ja liikkumisen tarkkailu Aloitteet, epäkohtien poistaminen Keskustelut, kurssit	Tekninen toimi Aikuinen itse Työyhteisö, työsuojelu
lääkkäät	Elinympäristön turvalliseksi tunteminen Turvallisen ja vastuuntuntoisen ajattelutavan välittäminen Oman merkityksen korostaminen kasvattajana	Liikenteessä selviytyminen jalankulkijana, pyöräilijänä, autoilijana Asiointi- ja harrastusmatkojen ongelmat Turvavälineet ja turvavarusteet	Keskustelu ongelmista Epäkohdat esiin Oppimalla uutta Luopumalla vaarallisesta toiminnasta	Sosiaalitoimi Terveystoimi Vanhustyö Kerhot Järjestöt

ERITYISRYHMÄT

Erityisryhminä voidaan valistamisen kohteeksi ottaa esim. jonkin vammaisjärjestön jäseniä tai laitoksissa ja hoitokodeissa olevat henkilöt, joiden koulutus, opastus ja neuvonta vaatii oman ohjelman laatimista.

Liikenneturvallisuusselvityksessä esiintulleita ongelmapaikkoja voidaan ottaa opetuskohteiksi.

Yhteystietoja

Mikkelin maalaiskunta

Kunnanmäki 7, 50600 MIKKELI
PL 42, 50100 MIKKELI
Puhelinvaihte 015-18 881
Telefax 015-188 8410

Kaakkois-Suomen tiepiiri

Kauppamiehenkatu 4, 45100 KOUVOLA
Puhelinvaihte 0204 44 153
Telefax 0204 44 6215

Mikkelin toimisto

Jääkärintie 14, 50100 MIKKELI
Puhelinvaihte 0204 44 153
Telefax 0204 44 6513

Konsultointi, Itä-Suomen yksikkö

Kauppamiehenkatu 4, 45100 KOUVOLA
Puhelinvaihte 0204 44 153
Telefax 0204 44 6371

Mikkelin toimisto

Jääkärintie 14, 50100 MIKKELI
Puhelinvaihte 0204 44 153
Telefax 0204 44 6620

Tielaitoksen julkaisumyynti

Opastinsilta 12 A
PL 33, 00521 HELSINKI
Puhelin 0204 44 2053

Liikenneturva, Mikkelin aluetuimisto

Vuorikatu 5A, 50100 MIKKELI
Puhelin 015-760 0887
Telefax 015-760 0885

Suomen kuntaliitto

Toinen linja 14
PL 200, 00101 HELSINKI
Puhelin 09-7711
Telefax 09-771 2291

Itä-Suomen lääninhallitus

Maaherrankatu 16
PL 50, 50100 MIKKELI
Puhelin 02051 6161

Liikenneministeriö

Eteläesplanadi 16-18
PL 235, 00131 HELSINKI
Puhelinvaihte 09-1601
Telefax 09-160 2596

